

Lounais-Suomen poliisilaitoksen toimintakertomus 2024

Sisällys

1 Johdon katsaus	3
2 Toiminnan vaikuttavuus	4
3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta	6
3.1 Valvonta- ja hälytystoiminta.....	6
3.2 Liikenneturvallisuus.....	14
3.3 Rikostorjunta.....	19
3.4 Lupahallinto ja muu asiointi	27
3.5 Yhteiset palvelut.....	32
3.6 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus.....	35
3.7 Yhteisrahoitteinen toiminta	39
3.8 Poliisiyksikön kokonaiskustannukset.....	39
4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen	39
5 Tilinpäätösanalyysi	41
5.1 Rahoituksen rakenne	41
5.2 Talousarvion toteutuminen.....	42
5.3 Tuotto- ja kululaskelma	43
5.4 Tase.....	46
5.5 Hankkeet.....	46
6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma.....	46
7 Kokonaisarviointin tulokset	46
8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä	46
9 Allekirjoitus	47

1 Johdon katsaus

Lounais-Suomen poliisilaitos on toimintavuoden 2024 aikana kyennyt vastaamaan sille asetettuihin turvallisuus- ja palveluodotuksiin hyvin ja samalla onnistunut pitämään tuloksellisuutensa suotuisalla tasolla. Poliisilaitos on edelleen parhaiten rikoksia tutkiva poliisyksikkö, jolla on paras rikosten selvitysaste ja lyhyin tutkinta-aika. Kiireellisten hälytystehtävien hoidossa päästiin lähelle vaativaa 10 minuutin tavoiteaikaa. Kunnille asetettujen palvelukykyaikojen suhteen poliisilaitos onnistui hyvin, 44 kunnasta vain viiden kunnan osalta jäätiin kuntatyypille asetetusta palvelukykyajasta. Myös lupapalveluiden merkittävistä ruuhkista matkustusasiakirjojen suhteen poliisilaitos selvisi hyvin. Liikennekuolemat olivat tavoitteen vastaisesti lievässä kasvussa, tosin menehtymiset tapahtuivat pääosin tilanteissa, joissa poliisilla ei ollut mahdollista toimia onnettomuutta estäen.

Toimintaympäristössä korostui yleisten paikkojen väkivalta ja erityisesti lasten ja nuorten osuus, mutta lisäksi kriittiseen infrastruktuuriin liittyvät valvontatehtävät ja erityisten kohteiden suunnittelu. Havainnot epäasiallisesta vaikuttamisesta olivat toistuvia ja poliisilaitos tulee myös jatkossa parantamaan suorituskkyä ja kehittämään toimintamalleja, jotta taustalla olevat tahot pystytään tehokkaasti selvittämään. Erityisenä operatiivisena projektina poliisilaitos toteutti ns. Katurauha-projektin, jota suoritettiin poliisilaitoksen alueen suurempien kaupunkien keskustoissa, tavoitteena yleisten paikkojen turvallisuuden parantaminen ja väkivalta- ja ryöstörikosten sekä vahingontekojen vähentäminen.

Kulunut vuosi oli kokonaisuutena arvioiden onnistunut. Varainhoitoa tosin leimasi poliisilaitoksen käsityksen mukaan merkittävästi alimitoitettu rahoituskehys, jossa poliisilaitos pysyi erinonomaisella kulujen hallinnalla ja suunnitelmallisella taloudenpidolla. Työaika- ja ylitökorvaukset, matkustuskulut ja materiaalihankinnat pysyivät suunnitelluissa rajoissa ja mahdollistivat kehityksessä pysymisen. Poliisilaitos saavutti hieman suunniteltua suuremman siirtyvän erän, johtuen koko vuoden jatkuneista sopeuttamistoimista ja taloudellisesta toimintatavasta. Taloudellinen tehokkuus on seurausta systemaattisesti ja pitkäjänteisesti johdetusta taloudellisesta toiminnasta ja jatkuvasta kehittämistyöstä.

Toimintavuotta kuvaa hyvä toiminnallinen tehokkuus kaikilla tehtäväalueilla, taloudellinen toimintatapa sekä laatu- ja turvallisuuden huomioiminen toiminnassa mm. sisäisen valvonnan jalkauttamisella kaikille esimiestasoisille. Henkisten voimavarojen suhteen poliisilaitos on kokenut haasteita, sillä sairauspoissaolot ovat lisääntyneet. Tilanteen johdosta poliisilaitos on kehittänyt yhteistyötä työterveyshuollon kanssa ja aloittanut mm. uuden hoitomuodon. Poliisilaitos jatkoi edellisten vuosien tapaan "Kohti valmentavaa ihmisten johtamista" -koulutusohjelmaa sekä käynnisti lisäksi uuden koko henkilöstölle suunnatun työyhteisövalmennuksen. Työsuojaus on toiminut systemaattisesti. Yhteistyötoimikunta on kokoontunut kerran kuukaudessa. Muuta kokousjärjestelmää on tarkasteltu jatkuvasti, ja henkilöstölle suunnattavaa informaatiota on parannettu mm. viikkokirjeen muodossa.

Kokonaisuutena voidaan todeta, että poliisilaitos on onnistunut viimeisten vuosien aikana hyvin toiminnallisten tavoitteiden saavuttamisessa. Poliisilaitoksen toiminnallisten haasteiden voi perustellusti olettaa jatkuvan saman suuntaisena kuin kuluneena vuonna. Merellinen ja merkittävästi kriittistä infrastruktuuria sisältävä toimintaympäristö asettavat suunnitteluperusteita ympärivuorokautisesti toimivalle turvallisuusorganisaatiolle.

2 Toiminnan vaikuttavuus

Lounais-Suomen poliisilaitoksen rikostorjunnassa saavutettiin vuodelle 2024 asetetut tulostavoitteet pääsääntöisesti hyvin. Kirjatut rikoslakirikokset lisääntyivät vuoden aikana runsaalla viidellä prosentilla. Rikostorjuntasektorin prosesseja on kehitetty määrätietoisesti, viimeisimpänä Turun monialatutkintaa, jossa siirryttiin kolmesta tutkintayksiköstä neljään vuoden 2024 alusta. Rikosten esikäsittelyyn ja niin kutsuttuun pikatutkintaan on panostettu sekä prosessien kehittämisen osalta että henkilöstövoimavaroin. Vuoden aikana avointen juttujen määrä saatiin lisääntyneistä kirjatusta rikoksista huolimatta hieman vähenemään. Tutkinta-aikaan ja selvitysasteeseen liittyvät tulostavoitteet saavutettiin selvästi, vaikka molempien osalta havaittiin kielteinen trendi loppuvuoden aikana.

Vuoden aikana sekä omaisuus- että seksuaalirikosten määrä lisääntyi selvästi. Omaisuusrikoksissa nousua oli vajaa 11 prosenttia ja seksuaalirikoksissa runsaat yhdeksän prosenttia. Omaisuusrikoksissa nousua oli erityisesti tietoverkkoja hyväksi käyttävissä petosrikoksissa. Tietoverkkoavusteinen (TVA) petosrikollisuus on valtakunnallisesti tunnistettu yhteiskunnallinen ongelma, johon poliisi on vuoden aikana etsinyt erilaisia torjuntakeinoja. Poliisilaitoksessa rikostorjuntasektori vahvisti tietoverkkovälitteisiä petosrikoksia tutkivan yksikön toimintaa kuluneen vuoden aikana lisäresurssilla. Valtakunnallisella tasolla poliisilaitos osallistui poliisin TVA-verkoston puitteissa käynnistyneeseen toimintaan Sisä-Suomen TVA-yksikön, muiden poliisilaitosten ja Keskusrikospoliisin kanssa.

Muiden rikoslajien osalta toimintavuoden aikaisessa rikoskehityksessä oli havaittavissa varsin myönteistä suuntausta. Henkeen ja terveyteen kohdistuvissa rikoksissa erityisesti pahoinpitelyrikokset vähenivät vuoden aikana lähes 12 prosenttia, mikä on merkittävä myönteinen asia. Näiden rikosten selvitysasteet pysyivät myös hyvällä tasolla.

Vuoden loppupuolella toimeenpantiin tiedustelu- ja suunnitteluyksikön siirtäminen rikostorjuntasektorin alaisuuteen. Yksiköstä tuli sektorin neljäs toiminto (tiedustelu- ja suunnittelutoiminto, TST) toiminnan muutoin jatkuessa entisenlaisena. Toiminnassa on huomioitu rikostiedustelu- ja analyysitoiminnasta annetut uudet valtakunnalliset määräykset.

Poliisilaitoksen valvonta- ja hälytystoiminnan suorituskyky pystyttiin kokonaisuutena tarkasteltuna pitämään melko vakaalla tasolla, vaikka osa tulostavoitteista jäikin saavuttamatta. Nopean avun saantia koskevien mittareiden tulokset heikkenivät hieman, mutta ainoastaan viidessä kunnassa poliisilaitoksen alueella kuntakohtainen toimintavalmiusaikea koskeva tavoite ei täytynyt. Samalla kenttätötoiminnassa on edistetty myös yhden kosketuksen periaatteen toteutumista, mikä on osaltaan pidentänyt tehtäväsidonnaisuusajoja ja vaikuttanut myös toimintavalmiusaikoihin.

Kenttätötoiminnassa panostettiin suunnitelmallisella ja aktiivisella valvonnalla vuoden aikana erityisesti yleisten paikkojen järjestyshäiriöiden torjuntaan. Oma-aloitteista valvontaa kohdennettiin tietojohdoisesti määriteltuihin häiriöalttiisiin kohteisiin ja suurimpien kaupunkien keskustoihin, mitä kautta kyettiin torjumaan yleisten paikkojen järjestyshäiriöihin liittyvää rikollisuutta onnistuneesti.

Vuoden aikana erityistä huomiota kiinnitettiin lasten ja nuorten tekemiin rikoksiin ja rikollisiin tekoihin, joiden tutkintaa poliisilaitoksella on keskitetty ennalta estävän toiminnan yksiköihin Turussa ja Porissa. Nuorten tekemien rikosten torjuntaa varten kehitettiin uusia seurantatyökaluja, jotka mahdollistavat toimenpiteiden aiempaa tarkemman kohdentamisen. Lisäksi poliisilaitoksella ryhdyttiin valmistelemaan koko poliisilaitoksen nuorisorikollisuuden torjuntaohjelmaa vuosille 2025-2026.

Poliisilaitoksen liikennepoliisisektori on liikennevalvontaan liittyvän päätehtävän ohella tukenut muuta kenttätoimintaa osallistumalla yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoon poliisilaitosalueella. Sektori on myös osallistunut vahvasti hälytystehtävien hoitamiseen, mikä oli merkittävä osa varsinkin Porin liikennevalvontayksikön päivittäistä työtä. Panostus valvontaan sekä hälytystehtävien hoitamiseen edisti valvonnallista näkyvyyttä ja hälytyspalveluiden saatavuutta, mutta laski liikennevalvontaan käytettyä työaikaa.

Vuoden alussa ilmeni voimakasta kasvua yleisillä paikoilla tapahtuvassa väkivallassa, varsinkin suurissa kaupungeissa ja erityisesti Turussa. Tilanteen johdosta liikennepoliisisektorin resurssien alueellista suuntaamista muutettiin siirtymällä kolmesta sijoituspaikavuorosta viiteen, millä lisättiin poliisin näkyvyyttä Turun ja Porin kaupunkialueilla sekä niiden välittömässä läheisyydessä. Viikonloppuiltoina ja -öinä sektorin työpanos ohjattiin Turun ja Porin keskustojen alueille tukien näin vahvasti valvonta- ja hälytystoimintasektorin pääroolia YJT-valvonnassa. Samalla valvottiin kaupunkien yöllistä liikennettä, mikä oli omiaan hillitsemään väkivallan ja häiriökäyttäytymisen kasvua yleisillä paikoilla.

Muut liikennepoliisin työvuorot jaettiin päätievalvontaan ja harvaan asuttujen alueiden valvontaan. Päätievalvontaa pyrittiin toteuttamaan ryhmävalvontana keskittyen suuriin ylinopeuksiin ja vaaralliseen ajotapaan. Harva-alueiden valvonnassa ryhmä hajaantui eri suunnille suorittaen myös YJT-valvontaa, millä saatiin poliisin näkyvyydelle ja valvonalle kattavuutta. Raskaan liikenteen valvonnan ryhmä keskittyi omaan teemaansa.

Toiminnan uudelleen suuntaamisen johdosta liikennepoliisisektorilla jäi perinteiseen liikennevalvontaan alun perin suunniteltua vähemmän työaikaa, mikä näkyi osin liikennevalvonnalle asetetuissa tuloksissa. Onnettomuustilastojen valossa henkilövahinkoihin johtaneiden liikenneonnettomuuksien määrä jatkoi laskusuunnassa. Liikenteessä loukkaantuneiden määrä laski edelleen vuoden takaisesta, mutta sitä vastoin liikennekuolemien kehitys oli lievässä kasvusuunnassa. Kokonaisuudessaan liikennevalvonnan työaikaa käytettiin kuitenkin tehokkaasti. Liikennevalvonnan tuottavuus parani tilastollisesti ja muut tulokset eivät laskeneet samassa määrin, kuin liikennevalvontaan käytetty työaika.

Toimintavuoden aikana käynnistettiin hanke, jonka tavoitteena on yhdistää liikennevalvontaa, ennalta estävä toiminta, lupavalvonta ja ulkomaalaisvalvonta saman sektorin alaisuuteen. Hankkeelle on asetettu päätoiminen vetäjä, ohjausryhmä ja kaksi alatyöryhmää, joiden tulee laatia asiasta esityksensä kevään 2025 aikana.

Poliisilaitoksen lupapalvelua työllisti, erityisesti vuoden ensimmäisellä puoliskolla, voimakas matkustusasiakirjojen kysyntä. Hakemusmäärä alkoi vähentyä syksyllä, mutta nousi jälleen loppuvuodesta. Maksulliseen lupapalveluun määritellyn lisähenkilöresurssin avulla kyettiin vastaamaan kysyntään, ajanvarausaikojen pysyessä melko pitkinä kesän

lopulle saakka. Myös ilman ajanvarausta poliisiasemille saapuneiden asiakkaiden määrä oli kolminkertainen normaalivuosiin verrattuna. Lupahakemusten sähköinen asiointi lisääntyi aselupahakemusten vireillepanon tultua mahdolliseksi verkossa. Aselupahakemusten käsittely toisaalta työllisti vuoden aikana lupapalvelua, koska sähköiset hakemukset olivat osaksi puutteellisia. Kokonaisuudessaan aselupahakemusten määrä väheni edellisvuoteen verrattuna. Poliisilaitoksen lupapalveluissa on asioinut matkustusasiakirja-asiakkaiden lisäksi erityisesti aseluvanhakijoita, joiden sähköiset aselupahakemukset ovat järjestelmän mukaisesti ohjautuneet kotipaikan poliisilaitosten käsiteltäviksi.

Kysynnän kasvua turvattiin osin myös liikkuvalla lupapalvelutoiminnalla, jonka turvin palvelua vietiin paikkakunnille, joista poliisiasemat ovat vaikeasti saavutettavissa. Samalla rajoitetusti lupapalvelua tarjoavien poliisiasemien aukiolopäiviä lisättiin. Lisäksi Turun pääpoliisiasemalla ja Porin poliisiasemalla toteutettiin useampi passilauantaipäivä. Ruotsinkielisiä lupapalveluja tarjottiin erityisesti Kemiönsaaren ja Paraisten poliisiasemilla. Turun pääpoliisiasemalla oli myös päivittäin saatavissa palvelua molemmilla kotimaisilla kielillä. Sektorin viestintäsuunnitelman mukaisesti toteutettiin ajankohtaisviestintää esimerkiksi aselupiin liittyen. Viestinnän avulla kehoitettiin huomioimaan ajanvarausaikojen saatavuus ja jättämään erityisesti matkustusasiakirjojen hakemukset riittävän ajoissa.

Lupavalvonnassa alueelliset tapahtumaturvallisuustyöryhmät kokoontuivat poliisilaitoksen molemmissa maakunnissa. Yksityiseen turvallisuusalaan kohdistuvan järjestyksenvalvojaprojektin toiminta jatkui poliisilaitoksen ja yritysten sekä tapahtumajärjestäjien yhteisellä seminaarilla keväällä. Lupavalvonta piti tiiviisti yhteyttä vuoden aikana turvallisuusalan yrityksiin ja tapahtumajärjestäjiin sekä anniskelupaikkoihin turvallisuuden lisäämiseksi. Turusta ja Naantalista Ruotsiin liikennöivien laivojen säilytystilojen tarkastukset saatettiin loppuun ja samalla arvioitiin järjestyksenvalvonnan tasoa laivoilla yhteistyössä laivojen turvallisuudesta vastaavien henkilöiden kanssa. Yksityisen turvallisuusalan valvontasuunnitelma laadittiin ja yritysten tarkastukset toteutettiin suunnitellusti. Yksityisen turvallisuusalan nuhteettomuusseuranta tehostettiin keskittämällä kyseisten lupien lupaharkinnan päätöksenteko lupavalvontayksikköön. Aselupiin kohdistettiin tehostetusti terveystesteistä valvontaa ja erityisesti ikääntyneiden luvanhaltijoiden aselupia perutettiin yhteistyössä luvanhaltijoiden sekä heidän lähipiiriensä kanssa. Luvanhaltijoiden nuhteettomuusseuranta toteutettiin ja tarvittaessa käynnistettiin lupaharkinta.

3 Toiminnallinen tehokkuus, tuotokset ja laadunhallinta

3.1 Valvonta- ja hälytystoiminta

Poliisilaitoksen valvonta- ja hälytystoiminnalle asetetut poliisin yhteiset ja yksikön omat keskeiset toiminnalliset tulostavoitteet vuodelle 2024 olivat seuraavat:

- Kiireellisten hälytyspalveluiden saatavuus turvataan. Poliisilaitoskohtaiset A- ja B-tehtävien toimintavalmiusaikatavoitteet saavutetaan. Poliisilaitoksen toimialueen kuntakohtaiset toimintavalmiusajat (persentiili 80%) ovat kaikkien kuntien osalta enintään riskialuekohtaisesti määritellyn enimmäistoimintavalmiusajan tasolla.

- Varmistetaan valvonta- ja häiriöindeksien tulostavoitteiden saavuttaminen sekä yleisten paikkojen turvallisuus kohdentamalla YJT-valvontaa tietojohdoisesti, ennalta estävä näkökulma huomioiden.
- Poliisilaitos jatkaa yleispoliisiasemien pilottia vuoden 2024 loppuun ja hyödyntää väliarvioinnin tuottamia tietoja toiminnan kehittämisessä.
- Valvonta- ja hälytystoiminta ja liikennevalvonta toteuttaa esitutkintatoimenpiteitä niin sanotun yhden kosketuksen periaatteella.
- Ankkuritoimintaa laajennetaan ja tehostetaan Poliisihallituksen ohjauksessa. Ankkuritoiminnassa huomioidaan rikosten ja häiriöiden estämisen ja liikenneturvallisuuden osa-alueet. Toimintaa kohdennetaan tietojohdoisesti ja se dokumentoidaan.
- Poliisilaitoksen ennalta estävässä toiminnassa hyödynnetään tehostetusti tietojohdoisuutta suurimman vaikuttavuuden aikaan saamiseksi.
- Tietojohdoisella toiminnalla varmistetaan, että eri alueilla asuvat ihmiset saavat valvonta- ja hälytyspalveluita yhdenvertaisesti suhteessa niiden tarpeeseen ja samankaltaisia alueita kohdellaan samalla tavalla. Alueilla, joilla on haasteita riskialuekohtaisten enimmäistoimintavalmiusaikojen saavuttamisessa sekä valvonnan kattavuudessa, tulee sopia yhteistoiminnasta poliisilaitosten välillä HARVATURVA-projektin parhaiden käytänteiden mukaisesti.
- Poliisilaitos toteuttaa tietojohdoisesti suunniteltuja operatiivisia projekteja sektoreiden välistä yhteistyötä hyödyntäen esille nousevien turvallisuusilmiöiden nopeaksi torjumiseksi.
- Poliisin liikenneturvallisuustyö kohdennetaan erityisesti ajokykyyn vaikuttaviin tekijöihin (mm. päihteet, lääkkeet, ajoterveys ja väsymys) sekä ajotapaan ja nopeuksiin. Kohdennus tapahtuu valvonnan, hallinnollisen päätöksenteon sekä rikostorjunnan ja -tutinnan toimenpitein. Tavoitteena on liikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten vähentäminen sekä ennalta estäminen hallitusohjelmaan kirjatulla tavalla, ettei Suomessa tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050.

Lounais-Suomen poliisilaitoksen kenttätoiminnan tuloksellisuus ja suorituskky on säilynyt toimintavuoden 2024 aikana kokonaisuudessaan arvioituna kohtalaisen vakaalla tasolla toiminnalle asetettuihin tulostavoitteisiin nähden. AB-kiireellisyysluokan hälytystehtäviin kohdistunut kokonaiskysyntä oli edellisvuosien tapaan laskussa. Samalla kuitenkin hälytystehtävien nopean avun saannin suorituskky heikkeni aiemmasta. Hälytyspalvelujen saatavuutta ja valvonnallista näkyvyyttä on pyritty turvaamaan koko poliisilaitoksen alueella kohdentamalla kenttäresurssia tietojohdoisen ennakkovalmistelun ja keskitetyn työvuorosuunnittelun keinoin molempien maakuntien alueille huomioiden erityisesti suurimpien kaupunkien häiriöalttiit alueet ja kohteet. Kesäkuukausien aikana poliisin näkyvää ja ennalta estävää valvontaa suoritettiin tehostetusti myös jalkautuneiden poliisipartioiden voimin suurimpien kaupunkien keskusta-alueilla. Lisäksi valvonnan vaikuttavuutta on pyritty edistämään julkisten paikkojen väkivallan kasvun hillitsemiseksi suuntautuneen erillisen operatiivisen kehittämisprojektin voimin. Panostus valvonnan vaikuttavuuden

edistämiseksi näkyi suotuisasti poliisin tilastoissa yleisten paikkojen järjestyshäiriöihin liittyvän rikollisuuden laskuna. Valvonnan tehostamistoimet eivät kuitenkaan riittäneet aikaansaamaan myönteistä tilastollista kehitystä toimintaa ja toimintaympäristöä kuvaavissa häiriö- ja valvontaindekseissä, joiden tulostaso heikkeni aiemmasta.

Euroopan rajoilla jatkuva hyökkäyssota ja jännittynyt kansainvälinen turvallisuustilanne ovat vaikuttaneet poliisin toimintaan korostuneena valmiuden ja varautumisen suunnitteluna. Suomen liittyminen Natoon on painottanut entisestään sisäisen turvallisuuden viranomaisen muodostaman pidäkkeen merkitystä. Lounais-Suomen poliisilaitos on vastannut toimintaympäristön muutoksiin kehittämällä määrätietoisesti varautumiseen liittyvää kyvykkyyttä ja viranomaisyhteistyötä. Keskeisten valmius- ja turvallisuusviranomaisten välinen operatiivinen harjoitustoiminta on jatkunut aktiivisena kuluneen vuoden aikana sitoen myös kentän resursseja. Moniviranomaisharjoitusten rinnalla poliisilaitos on vuoden aikana toteuttanut myös poliisin erityistoimintoihin (terroripommi, vaativien tilanteiden ryhmätoiminta, taktinen neuvottelu, taktinen ensihoito) kohdistuvaa sisäistä harjoitustoimintaa välittömän toimintavalmiuden varmistamiseksi ja kehittämiseksi. Lisäksi loppuvuoden aikana poliisilaitos harjoitteli käytännönläheisesti kenttätoiminnan tilannejohtamista neljän kenttäkoulutuspäivän voimin.

Osana varautumistoimien suunnittelua poliisilaitos on toiminnassaan varautunut myös yhteiskunnan kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuviin mahdollisiin vaikuttamispyrkimyksiin hyvällä suunnittelulla. Poliisilaitosalueella sijaitsevat kriittisimmät infrastruktuurin kohteet on kartoitettu ja niihin on kohdennettu normaalin päivittäispartioinnin yhteydessä valvontaa. Poliisilaitoksella on suunniteltu ja jalkautettu toimintamallit kriittiseen infrastruktuuriin liittyvien poikkeavien tapahtumien varalle.

Toimintavuoden 2024 aikana poliisilaitoksen hälytyspalveluiden suorituskyky heikkeni nopean avun saannilla mitattuna jonkin verran vuoden takaisesta. Poliisille tulevista tehtävistä kiireellisimmät kirjataan välittömästi hoidettavina A-kiireellisyysluokan hälytystehtävinä. Niissä poliisipartio oli tehtäväpaikalla keskimäärin 10,7 minuutissa. Toimintavalmius heikentyi vuoden takaisesta puoli minuuttia (0,5 min), ja samalla asetetusta tulostavoitteesta (10,0 min) jäätiin. Samoin B-kiireellisyysluokan tehtävissä toimintavalmius heikentyi edellisvuoden tasosta keskimäärin 1,1 minuuttia vasteajan keskiarvon asettuessa tasan 20 minuuttiin. Palvelukyvyllä asetettua haasteellista tulostavoitetta (18,0 min) ei saavutettu. Toimintavalmiusajan kehitykseen vaikuttavat muun muassa tehtävien sijainti, lukumäärä ja etäisyys sekä toisaalta poliisipartioiden määrä ja sijoittelu. Poliisilaitos on pyrkinyt kohdentamaan hälytyspuolen resurssia toimintaympäristöä ja tehtäviä vastaavasti niihin paikkoihin ja niinä kellonaikoina, missä on eniten tapahtumia ja häiriöitä painottaen erityisesti suurten kaupunkien painopisteajkoja. Suurien tehtävätiheyksien alueilla tavoiteltu vasteaika on saavutettu hyvin, pienten kuntien haastaessa tilannetta. Osin toimintavalmiutta kuormittaa myös partion tehtäväsidonnaisuus, sillä yhden kosketuksen periaatteen mukaisesti asioita pyritään saattamaan aiempaa valmiimmaksi partion toimesta samalla kuitenkin sitoen partioresurssia tehtävällä. Tietojohtoisen ennakkovalmistelun ja keskitetyn työvuorosuunnittelun turvin partioresurssien hallintaa ja käyttöä tulee edelleen terävöittää analysoidun tiedon keinoin entistä vaikuttavammin, jotta hälytysvasteen suorituskyky saataisiin turvattu asetetun tavoitetaso mukaisesti.

Poliisilaitostason tavoiteaikojen rinnalla toimintavalmiuden tuloksellisuutta on mitattu myös kuntakohtaisesti A-tehtävien toimintavalmiusaikatavoitteilla. Kunnat ovat luokiteltu riskialueittain kaupunkimaisiin, taajaan asuttuihin ja maaseutumaisiin kuntiin, ja kullekin kuntakategorialle on asetettu enimmäistoimintavalmiusaika. Mittaus on määritelty 80 prosentin persentiiliin mukaisesti tarkoittaen, että 80 prosenttia tehtävistä tulee suorittaa kunnalle asetetun tavoiteajan sisällä. Tulostavoitteiden saavuttamisessa onnistuttiin toimintavuoden aikana kokonaisuudessaan hyvin. Poliisilaitosalueen viittä kuntaa lukuun ottamatta vaaditut 80 prosenttia hälytystehtävistä saatiin hoidettua asetettujen enimmäisai-
katavoitteiden mukaisesti. Kuluneen toimintavuoden aikana valvonta- ja hälytystoiminta-sektorin partiointiin lisäksi kuntakohtaisia toimintavalmiusaikoja on pyritty varmistamaan myös liikennepoliisin partioiden sijoittelulla. Tavoiteaikojen kehittymistä on seurattu säännöllisesti osana valvonta- ja hälytystoiminnan tulosseurantaa.

Poliisilaitosalueella hälytystehtävien kokonaiskysyntä ABC-hälytystehtäville mitattuna pysyi kuta kuinkin vuoden takaisella tasolla toteuman asettuessa 124 691 tehtävään. Vastaavasti AB-kiireellisyysluokan hälytystehtävien kokonaiskysyntä jatkoi edellisten vuosien tapaan trendinomaista laskua myös vuoden 2024 aikana. AB-tehtävien kokonaismäärä väheni 2,4 prosenttia tehtävämäärän päätyessä 48 210 tehtävään. Partioiden oma-aloitteisten tehtävien määrä saatiin pidettyä lähes vuoden takaisella tasolla (-1,3 %), vaikka tältä osin asetetusta tulostavoitetasosta jäätin (tot 64 305 / tav 70 000). Vaikka valvonta oma-aloitteisten tehtävien suoritelmäärällä mitattuna ei aivan yltänytkaan aiemmalle tasolle, valvonnan tietojohdoisen kohdentamisen voidaan katsoa olleen aiempaa vaikuttavampaa rikostilastojen valossa, sillä yleisten paikkojen järjestyshäiriöihin liittyvää rikollisuutta on saatu hillittyä menestyksekkäästi toimintavuoden aikana.

Toimintavuoden kuluessa poliisilaitos on pyrkinyt vastaamaan yleisten paikkojen häiriökäyttäytymiseen ja erityisesti nuorisorikollisuuden kasvuun tehostamalla näkyvää valvontaa ja lisäämällä poliisin läsnäoloa kansalaisten parissa. Tavoitteena on ollut pyrkiä vaikuttamaan myönteisesti alueiden turvallisuuskehitykseen sekä parantamaan turvallisuuden tunteen kokemusta. Kohdennettua valvontaa lisäämällä poliisilaitos on myös edistänyt toiminnan painopisteen siirtoa enemmän ennalta estävän toiminnan suuntaan. Toimintavuoden aikana poliisilaitos on huolellisesti suunnitellut ja toteuttanut tehostettua näkyvää yleisten paikkojen valvontaa ohjaten valvontaresurssia tietojohdoisten periaatteiden mukaisesti molempien maakuntien alueella ympäristön valvonta- ja turvallisuustarpeet huomioiden. Valvontaa on kohdennettu etenkin painopisteaikoina suurimpien kaupunkien keskusta- ja lähiöalueille huomioiden erityisesti häiriö- ja riskialttiit paikat. Poliisilaitosalueen harvaan asutut alueet ovat myös huomioitu mahdollisuuksien rajoissa tämän päivittäistoiminnan johtamisessa sekä toiminnan ja resurssien suuntaamisessa. Harva-alueiden valvontaa on kohdistettu erityisesti niihin kuntiin, joissa on ollut haasteita riskialuekohtaisten enimmäistoimintavalmiusaikojen saavuttamisessa.

Valvonnan vaikuttavuutta on pyritty lisäksi tehostamaan erillisellä operatiivisella kehittämisprojektilla, jossa yleisten paikkojen väkivaltaa ja häiriökäyttäytymistä on osaltaan torjuttu poliisin näkyvän valvonnan keinoin. Toimintamallissa molemmille kenttäjohtoalueille on rakennettu valvontatehtävistä vastaavat valvontaorganisaatiot, jotka koostuvat pääosin painopistevuorojen partioista. Valvottavat ilmiöt tai kohteet ovat määräytyneet

tietojohtoisesti ja toimintaa on kohdennettu analyysin osoittamiin häiriökohteisiin. Nuorisorikollisuuden torjuntaan tarkoitetun uuden kohdemenettelyn avulla valvontaa on suunnattu painotetusti nuoria koskeviin alueellisiin ilmiöihin ja tapahtumapaikkoihin.

Lisäksi poliisilaitos toteutti kesäkuukausien aikana kohdennettua näkyvää valvontaa alueen suurimpien kaupunkien keskusta-alueilla. Esimerkiksi Turussa poliisipartio jalkautui näkyvästi ihmisten pariin kesä-elokuun välisenä aikana kaupungin ydinkeskustan ja jokivarren alueella sekä puuttui aktiivisesti havaittuihin häiriöihin. Myös muissa suurimmissa kaupungeissa, Porissa, Raumalla ja Salossa, valvontaa tehostettiin suunnitelmallisesti kesän ajaksi. Kesäkuukausina valvontaa suunnattiin myös aktiivisesti alueella järjestettyihin suuriin yleisötilaisuuksiin ja tapahtumiin. Esimerkiksi Turussa järjestettiin mittavan kokoluokan Tall Ships Race -purjehdustapahtuma, jonka turvatoimiin poliisilaitos varautui yhteistyössä järjestäjän oman turvaorganisaation kanssa.

Tilastojen valossa voidaan havaita, että toteutetuilla valvontatoimilla poliisilaitos on pysynyt vaikuttamaan suotuisasti poliisilaitosalueen yleisten paikkojen järjestyshäiriöihin liittyvän rikollisuuden kehitykseen. Vuoden takaiseen tilanteeseen nähden rikosten laskevaa suuntausta on nähtävissä niin poliisilaitosalueen yleisillä paikoilla tapahtuneissa pahoinpitelyissä (-15,7 %), ryöstöissä (-8,6 %) kuin myös vahingonteoissa lievästi (-1,1 %). Poliisin kokemuksen mukaan valvonnan yhtenä suurimpana haasteena ovat yleisillä paikoilla tehdyt ryöstörikokset, joiden taustalla on usein esimerkiksi osapuolten välille sovittu kauppatapahtuma, joka muuttuu ryöstöksi. Tällaisten ennakoimattomien ja äkillisten tapahtumien estäminen valvonnan kautta on perin haastavaa. Aikaansaadun suotuisan kehityssuunnan turvaamiseksi poliisilaitos pyrkii jatkossa edelleen vahvistamaan valvontatoimissaan tietojohtoisen toiminnan, tiedustelutiedon ja havaintojen hyödyntämistä valvontaresurssin ajallisessa ja alueellisessa kohdentamisessa sekä huomioimaan toiminnassaan erityisesti nuorten aiheuttamat järjestyshäiriöt.

Yleisten paikkojen järjestyshäiriöihin sidoksissa olevan rikollisuuden myönteisestä kehityssuunnasta huolimatta toimintaympäristön levottomuutta tilastollisesti kuvaavan häiriöindeksin kehitys heikentyi vuoden takaisesta 10,0 prosenttia. Samalla tulostavoitteeksi asetettu enimmäistaso ylitettiin (tot. 123,1 / tav. 90,0). Indeksien laskennassa huomioidaan painokertoimilla tietyt yleisillä paikoilla tapahtuneet väkivalta- ja omaisuusrikokset sekä hälytystehtävät suhteutettuna asukaslukuun. Indeksien laskua selittää henkirikosten määrässä tapahtunut piikki, mikä ajoittui joulukuulle 2024. Kyseisen kuukauden aikana tapahtunut henkirikosten kasvu painoi indeksin kehityssuunnan negatiiviseksi koko tarkasteluvuodelta. Muilta osin indeksien laskennassa mukana olevat yleisillä paikoilla tapahtuneet rikokset ja häiriökäyttäytymiseen liittyvät tehtävät olivat laskusuunnassa.

Häiriöindeksin tavoin myös kenttävalvonnan määrää mittaavan valvontaindeksin tulos heikkeni edellisvuoden tasosta 13,2 prosenttia. Mittarille asetettu tavoitetaso jäi myös saavuttamatta (tot. 163,7, tav. 250,0). Indeksissä lasketaan painotetusti tietyt järjestyksen valvontaan ja häiriökäyttäytymiseen liittyvät oma-aloitteiset hälytystehtävät asukaslukuun suhteutettuna. Vuoden aikana tehtävämäärät vähenivät kaikkien indeksien laskennassa mukana olevien tehtäväluokkien osalta. Valvontaa pyrittiin vuoden aikana kehittämään erityisesti laadullisesti, jolloin valvontatoimia kohdennettiin tietojohtoisesti tiettyinä aikoina aktiivisiin häiriöpaikkoihin ja -alueille sekä myös kohdevalinnan kautta häiriötä

aiheuttaneisiin henkilöihin. Paremman kohdentamisen kautta vapautuvaa aikaa pyrittiin poliisilaitoksen painotusten mukaisesti kohdentamaan aiempaa enemmän liikennevalvontaan. Tämän seurauksena valvonnan vaikuttavuuden voidaan arvioida parantuneen, vaikka valvontatehtävät ovat jossain määrin vähentyneet. Tätä käsitystä tukee myös vähentyneet yleisten paikkojen järjestyshäiriöt.

Viime vuosien aikana huolestuttavana valtakunnallisena ajan ilmiönä on noussut esiin nuorten väkivaltarikollisuus. Poliisilaitosalueen nuorisoriikollisuuden voimakas kasvusuunta näyttäisi poliisin tietoon tulleen rikollisuuden valossa olevan jossain määrin tasaantumassa edellisvuosien tilanteesta, vaikka kehitys oli yhä epäsuotuisasti kasvussa. Poliisin tilastoissa alle 21-vuotiaiden tekemäksi epäilty väkivaltarikokset (henki- ja ryöstörikokset yrityksineen sekä tietyt seksuaalirikokset) ovat olleet selkeässä nousussa vuodesta 2020 lähtien kehityksen ollessa erityisen voimakasta vuoden 2023 aikana (vuosi-
muutos 29,7 %). Vuoden 2024 aikana vuosikasvu asettui 4,4 prosenttiin. Ikäryhmätarkastelussa kasvu kohdistui alle 15-vuotiaiden ikäluokkaan (16,3 %). Rikostyyppitarkastelussa kasvu kohdistui henki- ja ryöstörikoksiin, kun taas nuorten tekemät pahoinpitelyt pysyivät suunnilleen edellisvuoden tasolla. Tietynlaisesta tilastollisesta tasaantumisesta huolimatta poliisi on erittäin huolestunut nuorisoriikollisuuden tilanteesta ja nuorten rikoskäyttäytymisestä. Kehitys on ollut erityisen huolestuttavaa alle 15-vuotiaiden ikäluokassa. Nuorisoriikollisuuden kasvu ja tekojen raaistuminen on näkynyt poliisilaitoksen kenttätöiminnan ja ennalta estävän toiminnan arjessa. Tyypillistä rikoksissa on, että nuoret kohdistavat väkivaltaa usein toisiin nuoriin. Teolla voi olla useampi tekijä ja teon taustalla jengielämän sekä väkivaltarikosten ihannointia. Rikoksiin on voinut myös liittyä uhrin nöyryytystä, teon kuvaamista ja materiaalin levittämistä. Poliisin tavoitteena on saada nuorten tekemien rikosten määrä vähenemään ja katkaista rikoskierre mahdollisimman varhain. Nuorisoriikollisuuden ehkäisyn keskiössä ovat varhainen puuttuminen sekä monialainen yhteistyö. Poliisin keinovalikoimassa pääpaino on rikosten ja häiriöiden ennalta estämisessä, liikenneturvallisuudessa ja toiminnan tietojohtoisessa kohdentamisessa.

Poliisin ennalta estävän toiminnan avulla turvataan kenttätöiminnan vaikuttavuutta ja edistetään poliisin näkyvyyttä. Erityisesti nuoriin kohdistuva poliisin toiminta painottuu vahvasti ennalta estävän toiminnan eri työmuotoihin. Monimuotoisen toiminnan keskiössä on muun muassa poliisin näkyvää valvontaa, moniammatillista yhteistyötä viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa, nuorten kohtaamista ja luottamuksen rakentamista, nettipoliisitoimintaa, oppilaitosyhteistyötä sekä yksilöiden syrjäytymisen ja väkivaltaisen radikalisoitumisen ennaltaehkäisyä. Lounais-Suomen poliisilaitoksessa ennalta estävästä toiminnasta vastaa valvonta- ja hälytystoimintasektorin yhteydessä toimiva ennalta estävän toiminnan yksikkö. Yksikössä tehtävä työ muodostuu kolmesta kokonaisuudesta jakautuen ennalta estävään valvontaan, ankkuritoimintaan ja nuorisotutkintaan. Kenttävalvonnassa yksikkö on ulkovuorojen aikana suunnannut toimintansa pääasiassa nuorisovalvontaan. Toiminto on myös osallistunut vahvalla panostuksella poliisin valtakunnallisiin nuoriin ja päihteisiin kohdistuviin teemavalvontoihin. Toiminnassa pyritään tunnistamaan varhaisessa vaiheessa häiriötä ja rikoksia aiheuttavia nuoria tai nuorisoryhmiä. Rikoskierteessä jo oleviin tai siihen suuntaan meneviin nuoriin käytetään moniviranomaistoimia, kuten ankkuritoimintaa, sekä tarpeen vaatiessa henkilöön kohdistuvia pakkokeinoja. Rikollisten tekojen ja rikosten esitutkinnat hoidetaan yksikössä

kiireellisesti ja laadukkaasti. Nuoriin liittyvien esitutkintakokonaisuuksien saattaminen syyteharkintaan on tärkeä osa yksikön ankkuri- ja nuorisotutkintaryhmien työtä.

Nuorisorikollisuuden torjunnassa poliisilaitos on kehittänyt toiminnassaan ajantasaista tilannekuvaseurantaa nuorisorikollisuuden tilasta. Poliisiasian tietojärjestelmään perustuvalla seurantatyökalulla on pystytty analysoimaan rikostilanteen kehitystä nuorisorikollisuuden ja alueen aktiivisimpien nuorten tekijöiden osalta. Tiedon avulla valvontaa on myös kyetty kohdentamaan niihin kuntiin, joissa on tapahtunut eniten rikoksia ja joissa katuturvallisuuden ylläpitäminen on osoittautunut nuorten häiriökäyttäytymisen takia haasteelliseksi. Valvonnan yhteydessä on myös esimerkiksi suoritettu tehostettua ja tuloksellista puuttumista sähkötupakkaa hallussa pitäviin nuoriin. Huolta aiheuttavat nuoret on nostettu kentän päivittäistoiminnassa esiin varmistamalla, että henkilöistä on jaettu aina ajantasainen tieto kaikille valvontatoimintaa tekeville poliiseille. Kaikilla toteutetuilla toimilla on pyritty varmistamaan mahdollisimman tehokas matalan kynnyksen puuttuminen häiriöitä aiheuttavien nuorten toimintaan.

Osana koulupoliisitoiminnan turvallisuuskasvatusta toimintavuoden aikana järjestetyillä Lounais-Suomen poliisilaitoksen virtuaalisilla oppitunneilla tavoitettiin yhteensä arviolta noin 20 000 perusopetuksen oppilasta. Lounais-Suomen alueen lisäksi ruotsinkielisille oppitunneille kutsuttiin mukaan koululaisia myös Pohjanmaan poliisilaitoksen alueelta. Oppituntien teemana oli väkivalta. Tunneilla keskusteltiin henkisestä ja fyysisestä väkivallasta ja niihin liittyvistä väkivaltarikoksista, väkivaltavideon kuvaamisen ja levittämisen seurauksista sekä vahingonkorvausvelvollisuudesta. Kohderyhmän saavuttamisessa virtuaalioppituntien vaikuttavuus on erinomaisella tasolla, sillä poliisi tavoittaa samalla kertaa suuren määrän lapsia ja nuoria, ja vielä koulujen luokkaympäristössä. Opetustapaa voidaan pitää erittäin tehokkaana toiminnan skaalautuvuuden ansiosta. Poliisilaitos on järjestänyt nykymuotoisia virtuaalioppitunteja vuodesta 2021 lähtien. Poliisilaitoksen virtuaalioppituntien toimintatapa oli kuluneen vuoden aikana esillä, kun poliisiyksiköt ja Poliisihallitus suunnittelivat yhteistä valtakunnallista toimintamallia koulujen kanssa tehtävään yhteistyöhön. Koulupoliisitoimintaan saaman vuoden 2025 lisärahoituksen myötä poliisi tulee lisäämään valtakunnallisesti läsnäoloa kouluissa erityisesti ongelmanratkaisutilanteissa ja laillisuuskasvatuksessa. Kaikilla kouluilla on myös jatkossa mahdollisuus osallistua valtakunnallisiin virtuaalioppitunteihin. Valtakunnallisen ryhmän toiminnan koordinoitivastuu on määritetty Lounais-Suomen poliisilaitoksen tehtäväksi. Tehtävään liittyvät rekrytoinnit käynnistettiin poliisilaitoksessa vuoden 2024 loppupuolella.

Toiminnan kehittämistyötä jatkettiin vuoden 2024 aikana yleispoliisiasemahankkeen tarkastelun parissa. Poliisilaitoksella aloitettiin vuonna 2023 yleispoliisiasematoimintaa koskeva pilottihanke, jossa Kankaanpään, Kokemäen, Loimaan, Paraisten, Kemiönsaareen ja Uudenkaupungin poliisiasemilla vastataan niin sanotuilla hybriditoimenkuvilla alueen hälytystehtävistä, valvonnasta, määritellyistä tutkintatehtävistä, poliisipäivystyksestä sekä ennalta estävästä toiminnasta. Toiminta on organisatorisesti sijoitettu valvonta- ja hälytystoimintasektorin alaisuuteen. Hankkeen loppuraportti julkaistiin loppuvuodesta 2024. Loppuraportin mukaan yleispoliisiasemahankkeen yleiset tavoitteet ovat monilta osin toteutuneet, toiminta on saatu vakiinnutettua ja henkilöstön osaaminen on kehittynyt. Toiminnasta on kuitenkin löydettävissä kehityskohteita, joista suurimmat liittyvät

toimenkuvien omaksumiseen, esimiestyön järjestelyihin ja tutkinnan läpivirtaukseen liittyviin kysymyksiin. Tulokset ovat kuitenkin olleet monelta osin lupaavia, ja mallissa nähdään mahdollisuuksia. Näin ollen yleispoliisiasemapiilottia päätettiin jatkaa vuoden mittaisella jatkoajalla vuoden 2025 loppuun asti, minkä aikana esiin nousseisiin kehitystarpeisiin pyritään löytämään ratkaisumallit ja samalla vapauttamaan toiminnan koko potentiaali.

Toimintavuoden aikana valvonta- ja hälytystoiminta on toteuttanut kenttätoiminnassaan suppeaa esitutkintaa niin sanotun yhden kosketuksen periaatteella asetetun tulostavoitteen mukaisesti. Toimintamallissa poliisipartio tekee esitutkintalain määrittelemissä yksinkertaisissa ja selvissä rikosasioissa kaikki rikosasian edellyttämät esitutkintatoimenpiteet heti kentällä valmiiksi siten, että esitutkinta on valmis ja juttu voidaan siirtää syyteharkintaan. Rikosilmoitukseen liittyvät tiedot kirjataan ajoneuvotietokoneella POLO-tietojärjestelmään (poliisin operatiiviset lomakkeet -järjestelmä), josta ne siirtyvät sähköisesti eteenpäin operatiivisiin tietojärjestelmiin. Kentän suppeaa esitutkintaa ja yhden kosketuksen periaatetta on toteutettu poliisilaitoksen kenttätoiminnassa laajempänä vaikiintuneena toimintamallina muutaman vuoden ajan. Osaamista on turvattu kouluttamalla henkilöstöä työtavan käyttöön. Toiminnan juurruttamista on osaltaan tukenut POLO-sovellukseen valtakunnallisesti toteutetut toiminnalliset uudistukset, jotka ovat sujuvoittaneet kentällä tapahtuvia kirjauksia. Suppean esitutkinnan merkitys korostuu erityisesti suoritetuissa kuulusteluissa. Kentällä suoritetaan aktiivisesti osallisten todistajakuulusteluja, vaikka asian hoitaminen ei aina olisi edennytäkään valmiiseen esitutkintapöytäkirjaan asti. Yksinkertaisten rikosasioiden hoitamisessa käydään myös jatkuvaa vuoropuhelua parhaista käytänteistä ja työnjaosta kentän ja tutkinnan välillä.

Taulukko 1. Valvonnan ja hälytystoiminnan taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Valvonnan henkilötyövuodet	107,7	110,4	130,0	95,5
Valvonnan kustannukset, 1000 euroa	14 263	14 809	14 500	10 682
Valvonnan taloudellisuus (kustannukset / ABC-tehtävät)	132	118	130	86
Hälytystoiminnan henkilötyövuodet	243,9	246,1	239,0	240,5
Hälytystoiminnan kustannukset, 1000 euroa	24 848	25 377	25 300	26 567
Hälytystoiminnan taloudellisuus (kustannukset / AB-hälytystehtävät) euroa	480	514	510	551

Taulukko 2. Valvonnan ja hälytystoiminnan tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Valvonnan tuottavuus (ABC-tehtävät / henkilötyövuodet)	1 005	1 135	964	1 306
Hälytystoiminnan tuottavuus (AB-hälytystehtävät / henkilötyövuodet)	212	201	207	200

Taulukko 3. Valvonnan ja hälytystoiminnan palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Häiriöindeksi (2014=100)	106,8	111,9	90	123,1
Valvontaindeksi (2014=100)	100,1	188,6	250	163,7
Toimintavalmiusaika A-luokan tehtävissä, min	10,8	10,2	10,0	10,7
Palvelukyky aika B-luokan tehtävissä, keskiarvo, min	19,0	19,0	18,0	20,0

Taulukko 4. Valvonnan ja hälytystoiminnan suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Oma-aloitteisten tehtävien määrä, kpl	48 034	65 172	70 000	64 305
Maassaolon edellytysten tarkastaminen, toimenpiteiden lkm	1 455	1 655	1 847	1 262
Maahantulon edellytysten tarkastaminen, toimenpiteiden lkm	30	24	30	14
Hälytystehtävien määrä (A, B, C), kpl	108 227	125 264	Ei asetettu	124 691

3.2 Liikenneturvallisuus

Poliisilaitoksen liikennevalvonnalle asetetut poliisin yhteiset ja yksikön omat keskeiset toiminnalliset tulostavoitteet vuodelle 2024 olivat seuraavat:

- Poliisin liikenneturvallisuustyö kohdennetaan erityisesti ajokykyyn vaikuttaviin tekijöihin (mm. päihteet, lääkkeet, ajoterveys ja väsymys) sekä ajotapaan ja nopeuksiin. Kohdennus tapahtuu valvonnan, hallinnollisen päätöksenteon sekä rikostorjunnan ja -tutinnan toimenpitein. Tavoitteena on liikennekuolemien ja vakavien loukkaantumisten vähentäminen sekä ennalta estäminen hallitusohjelmaan kirjatulla tavalla, ettei Suomessa tapahdu liikennekuolemia vuonna 2050.
- Kiireellisten hälytyspalveluiden saatavuus turvataan. Poliisilaitoskohtaiset A- ja B-tehtävien toimintavalmiusaikatavoitteet saavutetaan. Poliisilaitoksen toimialueen kuntakohtaiset toimintavalmiusajat (persentiili 80%) ovat kaikkien kuntien osalta enintään riskialuekohtaisesti määritellyn enimmäistoimintavalmiusajan tasolla.
- Varmistetaan valvonta- ja häiriöindeksien tulostavoitteiden saavuttaminen sekä yleisten paikkojen turvallisuus kohdentamalla YJT-valvontaa tietojohdoisesti, ennalta estävä näkökulma huomioiden.
- Valvonta- ja hälytystoiminta ja liikennevalvonta toteuttaa esitutkintatoimenpiteitä niin sanotun yhden kosketuksen periaatteella.
- Poliisilaitoksen ennalta estävässä toiminnassa hyödynnetään tehostetusti tietojohdoisuutta suurimman vaikuttavuuden aikaan saamiseksi.

- Poliisilaitos toteuttaa tietojohtoisesti suunniteltuja operatiivisia projekteja sektoreiden välistä yhteistyötä hyödyntäen esille nousevien turvallisuusilmiöiden nopeaksi torjumiseksi.

Lounais-Suomen poliisilaitoksen liikennepoliisisektori vastaa päätyönään poliisilaitosalueen liikenteen valvonnasta ja liikenneturvallisuuden edistämisestä painopisteinään nopeusvalvonta, törkeät liikenneturvallisuuden vaarantamiset, rattijuopumukset, turvalaitevalvonta ja raskaan liikenteen valvonta. Liikennettä valvotaan sekä taajamissa että pääteillä. Liikennepoliisisektori vastaa lisäksi erityisosaamista ja -kalustoa vaativasta raskaan liikenteen valvonnasta. Alueen liikenneturvallisuustyötä toteutetaan aktiivisessa yhteistyössä eri viranomaisten ja järjestöjen kanssa.

Toimintavuoden aikana liikennepoliisisektori on edelleen osallistunut poliisilaitoksen linjauksen mukaisesti pääasiallisen valvontatoiminnan ohella myös kiireellisten hälytyspalveluiden turvaamiseen. Liikennepoliisin partiot ovat osallistuneet päivittäin A-kiireellisyysluokan hälytystehtävien hoitoon lähimmän partion periaatteella tai A-valmiuteen asetettuina hälytyspartioina. Hälytysvalmiuteen osallistumisen lisäksi liikennepoliisisektori on tukenut muuta kenttätoimintaa myös yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvässä näkyvässä kenttävalvonnassa. Sektori suoritti vuoden aikana tietojohtoisesti kohdistettua ennalta estävää YJT-valvontaa painottuen suurimpien kaupunkien keskustoihin ja lähiöihin, joissa valvonnan tarve on ollut suurin. Painopistealueiden lähialueilla liikennepoliisin partiot suorittivat samassa myös muuta liikennevalvontaa ja erityisesti rattijuopumusvalvontaa. Liikennepoliisin kuluneen vuoden panostus näkyvään YJT-valvontaan edisti osaltaan yleisten paikkojen myönteistä turvallisuuskehitystä, mutta samalla vähensi varsinaiseen liikennevalvontatyöhön käytettyä työaika. Valvontaresurssin lasku heijastui toimintaan heikentäen toiminnallisia tuloksia ja liikennevalvonnan tuloksellisuutta.

Vuoden 2024 aikana liikennevalvontaan kohdistettu kokonaistyöaika väheni vuoden takaiseen verrattuna 16,1 prosenttia toteuman päätyessä 45,5 laskennalliseen henkilötyövuoteen. Asetusta toiminnallisesta tulostavoitetasosta jäätiin myös reippaasti (tot. 45,5 htv / tav. 61,0 htv). Laskeva suuntaus näkyi myös raskaan liikenteen valvonnan työajan kehityksessä, missä valvontaan käytetty työaika pieneni vuotta aiemmasta 16,5 prosenttia toteuman asettuessa 6,7 laskennalliseen henkilötyövuoteen. Myös tältä osin tulostavoitetta ei saavutettu (tot. 6,7 htv / tav. 9,0 htv).

Liikennevalvontaresurssin väheneminen heijastui muun muassa liikennevalvontaindeksin kehitykseen heikentäen tulosta vuoden takaisesta 5,4 prosenttia. Asetetusta vähimmäistavoitetasosta myös jäätiin (tot. 95,7 / tav. 109,6). Indeksissä huomioidaan painotetusti tietyt liikennevalvontatehtävät ja -suoritteet, puhallutukset ja tikutukset sekä partioiden sidonnaisuusaika suhteutettuna asukaslukuun.

Liikennevalvonnan kokonaisresurssin supistuminen heijastui eritoten rattijuopumusvalvonnan tuloksellisuuteen. Poliisin työaikatilastojen mukaan liikenteen rattijuopumus- ja ajoterveysvalvontaan käytetty työaika väheni tasan 34 prosenttia vuoden takaisesta tasosta. Kuluneen vuoden aikana rattijuopumuksia paljastettiin poliisilaitosalueen liikennevirrasta yhteensä 1 747 kappaletta, mikä oli 12,3 prosenttia edellisvuotta vähemmän. Tulostavoitteeksi asetettu vähimmäistaso jäi myös saavuttamatta (tot. 1 747 / tav. 2 300).

Sitä vastoin nopeus- ja ajotapavalvontaan käytettyä työaikaa onnistuttiin kasvattamaan vuoden takaisesta. Tämä näkyi toiminnallisissa tuloksissa, sillä liikennevalvonnan yhdeksi painopisteeksi määriteltäjä törkeitä liikenneturvallisuuksien vaarantamisia paljastettiin liikenteestä 5,2 prosenttia vuoden takaista enemmän toteutuksen asettuessa 823 rikokseen. Kasvusta huolimatta asetetusta tulostavoitetasosta tosin jäätin jonkin verran (tot. 823 / tav. 900). Nopeus- ja ajotapavalvonta kuuluvat poliisin liikenneturvallisuuksien keskeisiin vaikuttavuuskohteisiin. Vuoden aikana nopeusvalvontaa kohdistettiin tietojohtoisesti poliisilaitosalueen pääteille ja alueille, joissa vakavien onnettomuuksien riski on suurin. Ajotapavalvonnassa taas keskeisiä kohteita olivat esimerkiksi vaaraa aiheuttavat ohitukset sekä taajamissa suojatiesääntöjen ja liikennevalojen noudattamatta jättäminen.

Kokonaistyöajan laskun seurauksena liikennevalvonnan tuottavuuden kehityksessä oli havaittavissa näennäistä kasvua tuotos per panos -suhteen kohennettua vuoden takaisesta tulostasosta. Liikennevalvonnan kokonaistuottavuus (liikenneerikokset per henkilötyövuosi) parani 16,8 prosenttia tuloksen asettuessa aivan asetetun tulostavoitetaso tuntumaan (tot. 347 / tav. 350). Saman kehityksen seurauksena liikennevalvonnan tehokkuudelle sekä automaattisen liikennevalvonnan ja rattijuopumusvalvonnan tuottavuudelle asetetut tulostavoitetasot saavutettiin.

Harmaata taloutta ja kuljetusrikollisuutta torjuttiin toimintavuoden aikana suuntaamalla käytettävissä ollut raskaan liikenteen valvontaresurssia tavoitteiden mukaisesti ylikuormien, kuorman varmistamisen, ajo- ja lepoaikojen sekä ajoneuvon kunnan valvontaan. Raskaan liikenteen ryhmien valvontatyön lisäksi valvontaa pyrittiin edistämään merkitsemällä jokaiselle liikenneryhmälle työvuorajaksoon vähintään yksi raskaan liikenteen valvontapäivä. Tarkasteluvuoden aikana poliisilaitosten yhteisiä raskaan liikenteen valvontaiskuja toteutettiin Sisä-Suomen poliisilaitoksessa järjestetyn koulutustapahtuman yhteydessä. Turun seudun satamien kautta saapuvaan raskaaseen liikenteeseen kohdistettiin vuoden kuluessa yhteisvalvontaa PTR-yhteistyönä (poliisi, Tulli, Raja). Lisäksi poliisilaitosalueen satamien raskaan liikenteen valvontaa toteutettiin yhteistyössä myös Tullin kanssa. Toimintavuodelle laadittiin ammattiliikenteen valvontaa koskeva suunnitelma, jossa huomioitiin toiminnallisten painopisteiden lisäksi koulutus, tutkinnan kehittäminen, poliisilaitosten välinen yhteistyö ja PTR-yhteistyö. Ammattiliikenteen valvonnassa huomioitiin erityisesti taksiliikenteen valvonta, johon puututtiin aktiivisesti liikennesääntöjen valvonnan yhteydessä. Turussa Ruisrock-festivaalin yhteydessä järjestettiin myös erityinen taksivalvontateema, jossa poliisi kiinnitti huomiota taksikuljettajien lupa-asioihin ja liikennesääntöjen noudattamiseen.

Ammattiliikenteen valvontasuunnitelman lisäksi myös vesiliikenteelle laadittiin valvontasuunnitelma yhteistyössä PTR-viranomaisten kanssa. Suunnittelun avulla pyrittiin selvittämään mahdollisuudet entistä tiiviimpään viranomaisten yhteistoimintaan ja samalla kartoittamaan yhteistyön muodot käytännössä. Toimintavuoden aikana yhteistyötä tehtiin Rajavartiolaitoksen kanssa, mutta käytännössä yhteispartiointi oli satunnaista. Yhteispartioinnin toteuttamisessa Rajavartiolaitoksella on poliisia tarkemmat määrittelyt partioiden muodostamiselle. Poliisilaitoksen venepoliisitoiminnassa Turussa toimi valvontakaudeksi muodostettu oma veneryhmä. Satakunnan alueella vesiliikenteen valvontaa saatiin josain määrin myös elvytettyä. Satakunnassa venepartiot muodostettiin Rauman, Porin ja

Kokemäen poliisiasemien kentän henkilöstöstä. Vesiliikenteen valvonnan lisäksi poliisilaitos osallistui toimintavuoden aikana Merivartioston järjestämiin meripelastusharjoituksiin molemmissa maakunnissa.

Perinteisten valvontamuotojen ohella poliisi käyttää vilkkaasti liikennöidyillä teillä ja taajamissa niin kiinteitä kuin siirrettäviä automaattisia liikennevalvontalaitteita. Siirrettävien valvontalaitteiden piiriin kuuluvien liikkuvien kamera-autojen toiminnallinen tuloksellisuus parani tuotosten määrällä mitattuna vuoden 2024 aikana. Vaikka toimintaan käytetty työaika väheni edellisvuodesta, niin kamera-autojen valvontasuoritteiden määrä kasvoi 4,3 prosenttia. Samalla tosin työajan laskun seurauksena kamera-autojen valvontatunneille tulostavoitteeksi asetettua tavoitetasoa ei saavutettu (tot. 1300 t / tav. 1 500 t). Toimintavuoden aikana kamera-autojen liikennevalvontaa jouduttiin suorittamaan osan aikaa vajalla henkilöresurssilla. Operaattorien määrää täydennettiin loppuvuoden 2024 aikana.

Käytettävissä ollut liikennevalvontaresurssia on kohdennettu poliisin liikenneturvallisuustyön tulostavoitteen mukaisesti ajokykyyn vaikuttavien tekijöiden valvontaan. Ajokuntoon ja ajoterveyteen on kiinnitetty aktiivisesti huomioita kaikessa kentän liikennevalvonnassa. Valvonnan yhteydessä ilmenneet epäilyt kuljettajan heikentyneestä ajokyvystä on välitetty aktiivisesti poliisilaitoksen lupavalvonnan tietoon henkilön ajo-oikeuteen liittyvien edellytysten arvioimiseksi. Mikäli ajoterveyden on arvioitu vaarantavan liikenneturvallisuutta välittömästi, on kuljettaja määrätty poliisin toimesta ajokieltoon, ja asia on siirretty lupavalvonnan käsiteltäväksi. Ajoterveyden valvonta on keskeinen osa poliisin ajo-oikeuden lupavalvontaa. Terveystarkkailun ammattilaisten ilmoittamia ajoterveydentilan muutosilmoituksia vastaanotettiin 4,2 prosenttia vuoden takaista enemmän toteumatason samalla ylittäen ilmoitusten määrälle asetetun tavoitetaso (tot. 2 339 / tav. 2 120).

Poliisin liikennevalvontatyössä painotetaan erityisenä kohderyhmänä nuoria tielläliikkujiä. Linjauksen mukaisesti poliisilaitoksen liikennevalvontaa on kohdennettu tietojohdoista erityisesti nuorten kuljettajien törkeisiin liikenneturvallisuuden vaarantamisiin, vakaaviin piittaamattomuuksiin ja rattijuopumuksiin. Kuluneen vuoden aikana poliisi havaitsi erityisesti viikonloppuilla ja öisin nuorten kuljettajien huomattavia ylinopeuksia poliisilaitosalueen valtateilla. Viikonloppuisin liikennevalvonnan resurssia keskitettiin maakuntien keskuskaupunkeihin, joissa yleisvalvonnan ohella valvottiin myös liikennettä, erityisesti puhallusratsioita järjestämällä. Valvonnan kohdentamisen lisäksi tietojohdoisen toiminnan avulla on pyritty paljastamaan nuorten keskuudessa esiin nousevia ilmiöitä, trendejä ja muita heikkoja signaaleja, jotka voisivat vahvistuessaan vaarantaa nuorten liikenneturvallisuutta. Liikennevalvonnan resurssia on suunnattu muun muassa nuorten koontumisajotapahtumien (mopo- ja automiitit) valvontaan. Kyseisten tapahtumien liikenneturvallisuuden edistämiseksi poliisilaitoksen alueella on tehty hyvää yhteistyötä muiden viranomaisten ja tilaisuuksien järjestäjien kanssa. Liikennepoliisi on valvonut tapahtumia ja puuttunut ennalta estävästi liikenneturvallisuutta sekä yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavaan käyttäytymiseen. Vuoden aikana muiden yleisötapahtumien huviliikenne ja erityisesti nuoret tienkäyttäjät huomioitiin ennakolta osana jaksosuunnittelua. Lisäksi nuoret tielläliikkuajat otettiin toiminnassa tehostetusti huomioon nuoriin kohdistuneiden valtakunnallisten teemavalvontajaksojen yhteydessä. Nuorten liikennekasvatustyössä poliisilaitos oli edellisvuoden tavoin mukana laajan yhteistyöverkoston turvin

nuorten liikennekäyttäytymisen parantamiseen tähtäävissä Punainen liitu -tilaisuuksissa. Toimintamalli on toisen asteen opiskelijoille suunnattu liikenneturvallisuuskampanja.

Varsinaisen operatiivisen valvontatyön lisäksi liikennepoliisisektori on vuoden aikana tukenut paikallistason liikenneturvallisuustyötä osallistumalla aktiivisesti kaupunkien, kuntien, ELY-keskuksen ja muiden vastaavien alueellisten toimijoiden liikenneturvallisuustyöryhmien toimintaan.

Liikennepoliisisektori on toteuttanut liikennevalvonnan yhteydessä esitutkintatoimenpiteitä suppean esitutkinnan ja yhden kosketuksen periaatteen mukaisesti. Kuluneen vuoden aikana liikennevalvonnan yhteydessä on suoritettu yhden kosketuksen periaatteen edellyttämät esitutkintatoimet välittömästi aina kun se on ollut mahdollista. POLO-järjestelmään luodut rikosprosessuaaliset asiakirjapohjat ovat otettu kattavasti käyttöön, mikä on oleellisesti sujuvoittanut toimintaa. Vaikka koko esitutkintapöytäkirjaa ei välttämättä ole pystytty heti saattamaan valmiiksi asti esimerkiksi tarvittavien lääkärintodistusten takia, kentällä välittömästi suoritettut kuulustelut ovat kuitenkin nopeuttaneet myöhempää tutkintaa.

Lounais-Suomen poliisilaitoksella toteutettiin alkuvuoden 2024 aikana liikennepoliisin tila ja tehtävät -selvitys, jonka tavoitteena oli tehdä tarvittavat selvitykset ja esitykset poliisilaitoksen liikenteen valvonnan ja liikennepoliisisektorin toiminnan organisatorisesta järjestämisestä, resurssien suuntaamisesta sekä tietojohtoisuuden hyödyntämisestä. Selvityksen perusteella poliisilaitoksessa käynnistettiin Valvonta2030-niminen hanke liikennevalvonnan ja muun valvonnan uudelleen organisoimiseksi ja toiminnan kehittämiseksi. Hankkeen tavoitteena on perustaa uusi liikenne- ja erityisvalvontasektori, joka korvaisi nykyisen liikennepoliisisektorin. Sektorilla tulisi lisäksi olemaan useita vastuualueita poliisilaitoksen erityistehtävissä, kuten henkilösuojauksessa, kriittisen infran turvaamisessa, NATO-asioissa, maastapoistamisessa ja joukkojenhallinnassa. Hankkeen loppuraportti tullaan antamaan vuoden 2025 aikana, jonka jälkeen poliisilaitos tekee ratkaisut toiminnan mahdollisesta uudelleen järjestämisestä ja uuden sektorin perustamisesta.

Taulukko 5. Liikenneturvallisuuden tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Liikennevalvonnan tuottavuus, ilman automaattivalvontaa (liikenne rikokset / htv)	310	297	350	347
Automaattisen liikennevalvonnan tuottavuus (seuraamukset / htv)	1 614	2 112	1 800	2 383
Rattijuopumusvalvonnan tuottavuus (rikosten määrä / htv)	411	417	500	554
Liikennevalvonnan tehokkuus (keskeiset suoritteet / htv)	2 438	2 426	2 650	2 780
Raskaan liikenteen valvonnan tehokkuus (keskeiset suoritteet / htv)	464	427	540	432

Taulukko 6. Liikenneturvallisuuden palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Liikennevalvontaindeksi (2015=100)	92,1	101,2	109,6	95,7
Liikenneturvallisuusindeksin arvo (2001=100)	248,0	293,3	280	Ei saatavilla

Taulukko 7. Liikenneturvallisuuden suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Liikennevalvontaan käytetty työaika, tunnit / 1640	51,5	54,2	61,0	45,5
Liikennevalvontaan käytetty työaika, josta raskaan liikenteen valvontaan käytetty työaika, tunnit / 1640	7,8	8,0	9,0	6,7
Liikuteltavien yksiköiden (kamera-autojen) valvontatunnit	1 783	1 468	1 500	1 300
Törkeä liikenneturvallisuuden vaarantaminen, tapauksen määrä	790	782	900	823
Tieliikenteessä kuolleet	31	25	25	27
Tieliikenteessä loukkaantuneet (ml. vakavasti loukkaantuneet)	617	549	450	534
Rattijuopumusrikosten määrä (tavallinen, törkeä, muu ja luovuttaminen)	2 086	1 992	2 300	1 747
Ajoterveysilmoitusten (080) määrä, kpl	2 280	2 244	2 120	2 339

3.3 Rikostorjunta

Poliisilaitoksen rikostorjunnalle asetetut keskeiset poliisin yhteiset ja yksikön omat keskeiset toiminnalliset tulostavoitteet vuodelle 2024 olivat seuraavat:

- Varmistetaan tutkinnanjohtajaresurssit sekä mahdollisuudet keskittyä esitutkinnan johtamisen ohella myös henkilöstön johtamiseen.
- Rikosten esikäsittelytoiminnan ja perustutkinnan toiminnan kehittämistä jatketaan yhdenmukaistamalla toimintaprosesseja valtakunnallisesti. Toiminnalla hallitaan sisään tulevaa tutkittavaksi tulevaa juttumäärää ja turvataan perustutkinnan riittävä taso ja laatu.
- Kehitetään monialaista rikostutkintaa, esikäsittelyä ja juttumassojen hallintaa henkilöstön työhyvinvointia ja johtamista tukien. Kehittämistyötä toteutetaan arvioimalla organisaation muutostarpeita ja toimenkuvia sekä luomalla parempia valmiuksia vaativien rikosasioiden tutkimiseen ja tutkinnan läpivirtauksen ylläpitämiseen.
- Poliisilaitos toteuttaa tietojohtoisesti suunniteltuja operatiivisia projekteja sektoreiden välistä yhteistyötä hyödyntäen esille nousevien turvallisuusilmiöiden nopeaksi torjumiseksi.

- Nuorten tekemät rikokset ja lapsiin kohdistuvien rikosten tutkinta (Lasta-malli) suoritetaan tehokkaasti. Varmistetaan virtuaaliympäristössä tapahtuvien lapsiin kohdistuvien rikosten paljastaminen ja tutkinta.
- Talousrikostorjunnan kiinteämpää kytkemistä osaksi ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden torjuntaa jatketaan. Poliisiyksikkö pyrkii huomioimaan kohdevalinnassaan ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden kytkennät talousrikollisuuteen ja tietojohdoisella toiminnallaan estämään, paljastamaan ja selvittämään näitä rikoksia tutkintayksiköiden välisellä yhteistyöllä.
- Poliisiyksiköt tarkastavat ja varmistavat laitospaikkaisten pakkokeinolain ja ulkomaa-laislain mukaisten henkilörekisteröintijärjestelyjen toimivuuden siten, että menettelyt mahdollistavat kattavasti erityisesti kiinniotettujen ja pidätettyjen henkilötuntemerkien sekä ja DNA-näytteen ottamisen.
- Poliisiyksikkö järjestää ja toteuttaa rikostiedustelua.
- Poliisiyksikkö sitoutuu kansallisen terrorismintorjunnan strategian 2022-2025 tavoitteiden ja toimenpiteiden toimeenpanoon, varmistaa terrorismintorjuntaan liittyvän tiedon jakamisen ja vaihtamisen toteutumisen sekä osallistuu tilannekuvan kehittämiseen. Turvaa osaltaan operatiivisen suorituskyvyn, osallistuu yhteistoimintaharjoitukseen ja suuntaa toimintaansa ääriliikkeiden, väkivaltaisen radikalisoitumisen ja ekstremismin ehkäisyyn.
- Vahvistetaan ja yhdenmukaistetaan poliisiyksikön datan hallintaa, jotta tietojohdoinen toiminta on mahdollista.
- Poliisiyksikkö tuottaa taktista analyysia priorisoituihin painopisteteemoihin (esimerkiksi terrorismin torjunta ja ääriliikkeet).

Lounais-Suomen poliisilaitoksen toimintavuoden aikaisessa rikollisuustilanteen kehityksessä oli edellisvuoden tavoin edelleen havaittavissa rikosmäärän kokonaiskasvua vuoden takaisesta tilanteesta. Rikoslakirikoksia (pois lukien liikenne-rikokset) tuli poliisilaitoksen tietoon vuoden 2024 aikana yhteensä 49 340 kappaletta, mikä oli 6,1 prosenttia vuotta aiempaa enemmän. Rikosmäärän kasvusta huolimatta poliisilaitoksen rikostorjunnalle asetetut toiminnalliset tulostavoitteet saavutettiin varsin hyvin. Selvitettyjen rikoslakirikosten määrä pysytteli vuoden takaisella tasolla rikosmäärän asettuessa 42 320 selvitettyyn rikokseen. Tulostavoitteeksi asetettu selvitettyjen rikosten vähimmäistaso saavutettiin selkeästi (tot. 42 320 / tav. 40 000). Rikosmäärän kasvusta huolimatta avoimna olevaa juttuvarantoa saatiin painettua alaspäin vuoden takaisesta tasosta 1,9 prosenttia juttumäärän asettuessa 11 146 avoimeen juttuun. Avoimien juttujen määrälle asetettu enimmäistavoite jäi saavuttamatta vain marginaalisesti (tot. 11 146 / tav. 11 000).

Rikoskasvun kärki painottui lähes yksinomaan omaisuusrikoksiin, joita tuli poliisilaitoksen tietoon 11,5 prosenttia vuoden takaisesta enemmän toteutuneen päätyessä 31 879 rikokseen. Rikoslajin sisällä kasvu kohdistui varkausrikoksiin (11,6 %), petosrikoksiin (26,1 %) ja muut omaisuusrikokset -luokkaan (67,8 %). Muut omaisuusrikokset käsittävät muun muassa säännöstelyrikokset ja salakuljetukseen liittyvät rikosnimikkeet. Varkausrikosten

kohdalla määrällinen kasvu kohdistui nimiketasolla perusmuotoisiin varkausrikoksiin. Luovatta tunkeutuen varkauksissa (asuntoon, vapaa-ajan asuntoon, liikkeeseen tai moottoriajoneuvoon kohdistuneet varkauudet) oli kasvua yhteensä 4,5 prosenttia. Petosrikostutkinnassa Lounais-Suomen poliisilaitoksella selvitettiin toimintavuoden aikana kaksi laajaa rikoskokonaisuutta. Toinen kokonaisuus liittyi perinteiseen erehdyttämiseen, toinen tietoverkkojen hyödyntämiseen. Verkkorikollisuus (tietoverkkoihin kohdistuva ja niiden avulla tehtävä rikollisuus) on nostanut päätään kytkeytyen samalla voimakkaasti yhteiskunnan digitalisoitumiseen, uusien teknologioiden käyttöönottoon ja verkon käytön lisääntymiseen. Tyypillisimmillään verkkopetostapoina on esiintynyt esimerkiksi pankkihuijauksia, sijoituspetoksia tai tyhjänmyyntiverkkokauppaa. Voimistuva rikosilmiö näkyi vahvasti poliisin tilastoissa. Poliisilaitoksen tietoon tulleiden verkkopetokseksi luokiteltujen tapausten määrä kasvoi vuoden aikana peräti 41,5 prosenttia. Piilorikollisuus on olettavasti merkittävää, joten vain osa kokonaisrikollisuudesta tulee poliisin tietoon. Tietoverkkoja hyväksikäyttäen tehtyjen petosten rinnalla esiintyy edelleen myös perinteistä petosrikollisuutta.

Omaisuusrikosten lisäksi rikosmäärän tilastollista kasvua esiintyi myös seksuaalirikoksissa. Tietoon tulleet seksuaalirikokset lisääntyivät 9,6 prosenttia toteuman asettuessa 1 328 rikokseen. Rikoslajin sisällä kasvu kohdistui määrällisesti ja suhteellisesti eniten lapsen seksuaalisiin hyväksikäyttöihin (+262 rikosta / 89,4 %). Poliisilaitoksessa oli käynnissä poikkeuksellisen laaja seksuaalirikoksiin kytkeytyvä tutkintaoperaatio, jossa poliisilaitoksen verkkovälitteisten seksuaalirikosten tutkintaryhmä paljasti sosiaalisessa mediassa tapahtuneen laajan seksuaalirikossarjan. Operaatiossa paljastui yli 100 henkilöä, joiden epäillään sosiaalisessa mediassa houkutelleen lasta seksuaaliseen toimintaan ja maksaneen seksuaalisista palveluista alaikäiselle. Juttukokonaisuus siirtyi loppuvuodesta syyteharkintaan. Tutkintatoimien seurauksena on paljastunut noin 300 uutta epäiltyä rikosta, joiden selvittely jatkuu eri poliisilaitoksilla.

Muiden rikoslajien osalta vuoden aikaisessa rikoskehityksessä oli havaittavissa varsin myönteistä suuntausta. Henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset olivat kokonaisuudessaan laskusuunnassa 9,4 prosenttia. Pahoinpitelyrikokset vähenivät edellisvuodesta 11,1 prosenttia 4 929 rikokseen. Kuten jo aiemmin toimintakertomuksessa on todettu, niin erityisesti julkinen väkivaltarikollisuus väheni toimintavuoden aikana osin poliisilaitoksen toteuttamien tehostettujen katuvalvontatoimien seurauksena. Henkirikoksissa suuntaus oli myös laskeva. Henkirikoksia tapahtui 44 kappaletta, mikä oli 4,4 prosenttia vuoden takaista vähemmän. Henkirikoksille asetetusta enimmäistavoitemäärästä tosin jäätii hieman (tot. 44 rikosta / tav. 40 rikosta). Huumausainerikosten torjunnassa toiminnalliset tulokset säilyivät huumausainerikosten kokonaismäärällä mitattuna lähes edellisvuoden tasolla. Huumausainerikoksia paljastettiin yhteensä 2 775 kappaletta. Poliisilaitoksen tietoon tulleille ja selvittämille törkeille huumausainerikoksille asetettu tulostavoite taso ylitettiin selkeästi. Huumerikostutkintaa pyrittiin kohdentamaan aiempaa suunnitelmallisemmin ammattimaisen verkkohuume kaupan torjumiseksi poliisilaitoksessa käynnissä olleen operatiivisen kehittämisprojektin turvin yhteistyössä ennalta estävän yksikön sekä tiedustelu- ja suunnitteluyksikön kanssa. Verkon seuranta ja kohdevalintaa pyrittiin toteuttamaan säännöllisesti, vaikka yhtäaikaaiset priorisoitavat rikoskokonaisuudet rajoittivat jossain määrin ajankäyttöä operatiiviseen projektiin.

Talousrikostorjunnan kehittämisessä poliisilaitos on toteuttanut jo vuoden 2023 organisaatiouudistuksen yhteydessä toimintavuoden tulostavoitteeksi asetetun talousrikostutinnan yhdistämisen osaksi vakavan rikollisuuden toimintoa. Uuden organisaation aikana hoidettu ensimmäinen tutkintayksiköiden yhteinen JR-kytkentäinen esitutkinta on saatettu syyteharkintaan. Lisäksi talousrikosyksikkö ja huumarikosyksikkö ovat yhdessä tutkineet erään juttukokonaisuuden, josta on jo tuomioistuimen ratkaisu. Vakavan rikollisuuden toiminto hoitaa vastaisuudessaakin kyseisenkaltaiset jutut yhteistyössä toiminnon tutkintaryhmien välillä. Talousrikoksissa yhteistyötä tehdään usein verottajan ja konkursipesien kanssa, mikä saattaa viivästyttää tutkintaa siten, että talousrikosyksikön työ valmistuu vasta muiden yksiköiden tutkintatoimien jälkeen. Tämä tulee huomioida myös syyttäjän kanssa tehtävässä yhteistyössä. Heikentynyt yleinen taloustilanne on heijastunut talousrikostutinnan tuloksiin toimintavuoden aikana. Poliisilaitoksen tietoon tulleiden talousrikosasioiden määrä pysyi edellisvuoden lailla ennätyksellisen korkealla tasolla. Uusia talousrikosjuttuja ilmoitettiin 344 kappaletta, mikä oli reilun prosentin enemmän kuin vuonna 2023, mutta peräti 44,5 prosenttia enemmän kuin vuonna 2022. Rikosasoiden kasvu on vaikuttanut myös tutkinnassa olevien juttujen määrän kehitykseen. Avomien talousrikosjuttujen määrä kasvoi 16,8 prosenttia vuoden takaisesta tasosta asetuen 334 juttuun. Avoinna oleville jutuille asetettua enimmäismäärätavoitetta ei saavutettu (tot. 334 / tav. 250). Työkuorman kasvu heijastui myös talousrikosjuttujen tutkinta-aikaan heikentäen sitä keskimäärin 32 vuorokaudella toteuman ollessa 272 vuorokautta. Tavoitteeksi asetettu enimmäisaikatavoite jäi saavuttamatta (tot. 272 vrk / 240 vrk). Tuloksellisesta toiminnasta kuitenkin kertoo se, että päätettyjen talousrikosjuttujen määrä saatiin pidettyä aiemmalla tasolla ja samalla toiminnalle asetettu tavoitetaso ylitettiin selkeästi (tot. 301 päätettyä juttua / tav. 230 päätettyä juttua). Erittäin vahvaa tulosta tehtiin talousrikosten haltuun saadussa rikoshyödyssä, missä poliisilaitos kirjasi haltuun saatua omaisuutta peräti 6,44 miljoonaa euroa. Rikoshyödyn euromääräinen tulostavoite ylitettiin merkittävästi (tot. 6,44 milj. € / tav. 2,00 milj. €).

Toimintavuoden aikainen rikostutinnan tehokkuus heikentyi tilastollisesti keskeisillä rikosten selvitystasoteilla mitattuna, mutta edellisvuoden tilanteeseen verrattaessa tulee huomioida, että vuoden 2023 selvitystasoteilla nosti poikkeuksellisesti mittavan Vastaamorikostutkintakokonaisuuden loppuun saattaminen, ja näin ollen toimintakertomuksessa käytettävät poliisin tulostilastot eivät ole täysin vertailukelpoisia vuosien välillä. Vuoden 2024 aikana rikoslakirikosten (pl. liikenne-rikokset) selvitystaso laski tilastollisesti vuoden takaisesta 3,2 prosenttiyksikköä tuloksen asettuessa 54,9 prosenttiin. Vastaavasti omaisuusrikoksissa rikoksia selvitettiin 5,7 prosenttia vuotta aiempaa vähemmän toteuman ollessa 46,3 prosenttia. Heikentyneestä tilastokehityksestä huolimatta molempien mittarien kohdalla saavutettiin niille asetettu tulostavoitetaso. Lisäksi valtakunnallisessa tulostilastossa Lounais-Suomen poliisilaitos piti molempien mittarien tuloksilla poliisilaitosten kärkipaikkaa. Selvitystasoteilla myös rikoslakirikosten tutkinta-aika heikkeni vuoden takaisesta keskimäärin 27 vuorokaudella keston asettuessa 151 vuorokauteen. Vaikka asetetusta tulostavoitetasosta jäätiin (tot. 151 vrk / tav. 124 vrk), voidaan tulosta pitää onnistuneena valtakunnalliseen keskiarvotasoon nähden (koko maa 189 vrk). Myös tutkinta-ajan osalta poliisilaitos saavutti poliisilaitosvertailussa valtakunnan parhaan tuloksen.

Toimintavuoden aikana on toteutettu poliisilaitoksen rikostorjunnalle asetettua tulostavoitetta tutkinnanjohtajaresurssin varmistamisesta. Pyrkimyksenä on ollut turvata tutkinnan johtamista, selkeyttää tutkinnanjohtajan roolia ja vapauttaa enemmän aikaa henkilöstöjohtamiseen. Alkuvuodesta eteläisen rikostutkinnan toiminnossa toteutetun monialatutkinnan organisaatiouudistuksen yhteydessä pääpoliisiaseman monialatutkinnan tutkinnanjohtoresurssia lisättiin neljällä henkilöllä. Uudistuksen tarkoituksena oli osaltaan varmistaa tutkinnanjohtajille riittävästi työaikaa esitutkinnan ja henkilöstön johtamiseen, tarjota tutkijoilla parempia tutkinnanjohtopalveluita sekä keskittää monialaryhmistä laajoja, erityisosaamista vaativia juttuja muille tutkintayksiköille vapauttaen näin tutkinnanjohtajien työaikaa paremmin henkilöstöjohtamiseen. Henkilöstön kokemukset uudistuksesta ovat olleet hyväksyviä. Esihenkilöiden ajankäyttö on edelleen tiivistä, mutta tutkinnanjohtajien juttumäärää on saatu pienennettyä, millä on ollut suora vaikutus kuormitukseen ja tutkinnanjohtamisen laatuun. Vaativien osa-alueiden (kybertutkinta, lapsirikostutkinta) tutkinnanjohtoa on kyetty samalla vahvistamaan ja erityisosaamista parantamaan, mikä on osaltaan parantanut esitutkinnan laatua. Tutkinnan johtamista on turvattu myös käynnissä olevan yleispoliisiasemapiilotin puitteissa vapauttaen tutkinnanjohtoresurssia niihin tutkintayksiköihin, joissa tutkinnanjohtajilla on ollut enemmän kuormitusta.

Monialaista rikostutkintaa, esikäsittelyä ja juttumassojen hallintaa kehitettiin kokonaisuudessaan toimintavuoden aikana toimeenpanemalla tammikuussa 2024 organisaatiouudistus, jonka tavoitteena oli tutkinnanjohtoresurssin turvaamisen ohella edistää erityisesti henkilöstön hyvinvointia ja jaksamista. Monialainen rikostutkinta, esikäsittely, pikatutkinta ja rikosilmoitusten kirjaaminen ovat suurten rikosmassojen vuoksi ajoittain poikkeuksellisen kovan työpaineen alla. Toiminta organisoitiin uudistuksessa entistä joustavammasi sekä paremmin tutkinnan läpivirtausta ja juttumassojen hallintaa tukevasi. Muutoksessa monialaista rikostutkintaa tekevät ryhmät jaettiin kolmen ryhmän sijasta neljään ryhmään, ja miehistötehtäville laadittiin osaamis- ja tehtäväprofiili. Samalla esikäsittely-, pika- ja päivystysryhmiin luotiin monialaisia toimenkuvia. Ilmoittautumismenettely monialaisen tutkinnan eri tehtäväprofiilien mukaisiin toimenkuviiin käynnistettiin syksyllä 2024. Esihenkilöiden rekrytoinneissa painotettiin erityisesti henkilöstöjohtamiseen liittyviä näkökulmia. Kaikki monialaryhmien toimenkuvat saatiin täytettyä ilmoittautumismenettelyssä.

Rikosten esikäsittelytoiminnan ja perustutkinnan kehittämisessä poliisilaitos on jatkanut aktiivista osallistumista Poliisihallituksen johdolla toteutettuun toimintaprosessien valtakunnalliseen yhtenäistämistyöhön rikosten esikäsittelyverkoston toiminnan kautta. Poliisilaitoksen esikäsittelyprosessi on saatettu esitutkinnan priorisointia ja päätöksentekoa koskevan valtakunnallisen ohjeen mukaiseksi. Poliisilaitoksen esikäsittelyyn tulevaa juttumassaa on pystytty karsimaan kirjaamalla tietyt jutut suoraan pikatutkintaan tai yleispoliisiasemille sekä lisäämällä esikäsittelyä ja juttujen keskeyttämistä jo kirjaamisvaiheeseen. Tosin voimakkaasti lisääntyneet tieverkkoavusteiset rikokset ovat ruuhkauttaneet esikäsittely-yksikön toimintaa kuluneen vuoden aikana. Perustutkinnan toiminnan tasoa ja työnteon laatua on edistetty osaltaan toteutetulla monialatutkinnan uudistuksella.

Lasten ja nuorten rikostutkinnan sekä kyseiseen tutkintaan liittyvän monialaisen viranomaisyhteistyön varmistamiseksi poliisilaitos on vahvistanut lapsirikostutkintaryhmien resurssia tutkinnan läpivirtauksen turvaamiseksi ja muun muassa

yhteistyöverkostotoiminnan (Lasta-malli) tehostamiseksi. Lasta-viranomaismallin tarkoituksena on tehostaa lapsiin kohdistuvien väkivaltaepäilyjen selvitysprosesseja sekä väkivaltaa kokeneiden lasten tukea ja hoitoa moniammatillisessa yhteistyössä. Malli toimii osana valtakunnallista Barnahus-hanketta, jossa ovat mukana Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos, yliopistosairaalat, poliisi ja syyttäjälaitos. Poliisilaitoksen näkökulmasta mallin kautta toteutettu moniammatillinen yhteistyö on toiminut hyvin ja toiminta on ollut vaikuttavaa. Poliisilaitoksella on pitkä kokemus mallin parissa työskentelystä. Paikallista toimintamallia kehitettiin vuosien 2014-2016 aikana Varsinais-Suomen sairaanhoitopiirissä poliisilaitoksen osallistuessa jo tällöin mallia kehittäneen työryhmän toimintaan. Poliisilaitoksessa lapsi- ja seksuaalirikostutkintaa tehdään pääsääntöisesti kahdessa keskitetyssä ryhmässä, jotka toimivat Turussa ja Porissa. Ryhmät tutkivat lapsiin kohdistuvat rikokset ja pääosan poliisilaitoksen alueella tapahtuvista seksuaalirikoksista. Keskitetyllä tutkintaratkaisulla on osaltaan varmistettu henkilöstön osaamista, yhteistyöverkostojen toimivuutta sekä muita toimintaedellytyksiä. Toimintavuoden aikana lapsirikosryhmien toimintaa on tehostettu ottamalla käyttöön esikäsittelijän tehtävä, jossa käsittelijä käy läpi ryhmiin kirjattavat jutut, osallistuu ryhmänjohtajien lisäksi poliisin edustajana Lasta-yhteistyökokouksiin ja vastaa muista mahdollisista tutkintaa tukevista toimista. Esikäsittelytehtävän perustamisella on ollut myönteinen vaikutus ryhmänjohtajien työmäärään vapauttaen työaikaa päivittäistoiminnan johtamiseen. Verkkoympäristön paljastavaa rikostutkintaa jatkettiin lapsiin kohdistuvien verkkovälitteisten seksuaalirikosten parissa, vaikka toimintaa jouduttiin ajoittain rajoittamaan vuoden aikana juttumäärän merkittävän kasvun johdosta.

Poliisilaitoksen henkilökäytännöiden toimivuutta ja laadukkuutta on pyritty osaltaan edistämään vuoden 2024 aikana yksikössä järjestettyjen rekisteröintikoulutusten avulla. Koulutuksia järjestettiin erityisesti poliisilaitoksen yleispoliisiasemien henkilökunnalle, liikennepoliisisektorille sekä täsmäkoulutuksina niille asemille, joissa rekisteröintien määrät ovat olleet seurantalastojen mukaan vähäisempiä. Koulutuksissa huomioitiin pakkokeino- ja ulkomaalaislain mukaisten rekisteröintien lisäksi myös niin sanotut kenttärekisteröinnit. Henkilötuntemerkkien ottamiseen ja rekisteröintiin liittyvällä henkilökäytännöllä on merkittävä vaikutus poliisilaitoksen rikostorjunnan ja ulkomaalaisvalvonnan toimintaedellytyksiin. Rikoksesta epäillyn tai ulkomaalaisen henkilön henkilötuntemerkit tulee lähtökohtaisesti ottaa aina, kun siihen on pakkokeinolain tai ulkomaalaislain mukaiset edellytykset. Poliisilaitos seuraa säännöllisesti yksikkökohtaisia rekisteröintien määriä, ja yksikön pääkouluttaja suorittaa aktiivista laadunvalvontaa rekisteröintien sisältöön. Laadunvalvonnan näkökulmasta tarkasteltuna rekisteröinnit ovat pääsääntöisesti olleet laadukkaita ja asianmukaisia. Laadun lisäksi myös rekisteröintien määrällinen kehitys on ollut nousujohteista. Rekisteröintejä tehtiin vuoden 2024 aikana lähes kymmenen prosenttia vuoden takaista enemmän toteuman asettuessa 3 289 toimenpiteeseen.

Lounais-Suomen poliisilaitoksella toimii tiedustelu- ja suunnittelutoiminto, joka vastaa yksikön analyysi- ja tiedustelutoiminnasta, henkilötiedustelu- ja tarkkailutoiminnasta sekä suunnittelu- ja erityissuunnittelutoiminnasta. Kuluneen vuoden aikana toiminto kohdisti toimintaansa tulossopimuksen ja PTR-toiminnan mukaisten poliisitoiminnallisten painopisteteemojen toteuttamiseen tiiviissä yhteistyössä Poliisihallituksen ja muiden keskeisten turvallisuusviranomaisten kanssa. Ääriliikkeiden, terrorismintorjunnan ja

järjestäytyneen rikollisuuden torjunnan lisäksi painotusta on keskitetty varsinkin nuorten tekemien väkivaltarikosten syy-seuraus-analyysihin ennalta estävyys ja rikoskierteen katkaiseminen huomioiden. Päätöksentekoa ja suunnittelua tukevaa taktista analyysia on tuotettu kokoaikaisesti poliisiyksikön käyttöön toimintaan vaikuttavien ilmiöiden ja poliisitoiminnallisten tarpeiden mukaisesti. Tietoa on myös jaettu yhteistyöviranomaisten kesken ja vastaanotettua tietoa on vastaavasti hyödynnetty poliisiyksikön omassa toiminnassa.

Terrorismintorjunnassa tiedustelu- ja suunnittelutoiminto on vastannut Suojelupoliisin kohdehenkilölistan mukaisesti poliisilaitoksen vastuulle määritellyistä terrorismintorjunnan kohdehenkilöistä ja pyrkinyt hankkimaan tietoa muun muassa tarkkailun ja henkilötiedustelun keinoin. Tosin kohteiden aktiivisempi tiedonhankinta ja tiedustelu edellyttäisi toimintaan kohdennettua erillistä resurssia, sillä kohteet ovat hyvin erilaisia, haastavia ja aikaa vieviä. Terrorismintorjuntaan liittyvää yhteistyötä on toteutettu säännönmukaisesti muiden poliisiyksiköiden ja turvallisuusviranomaisten kanssa tilannekuvan ylläpitämiseksi ja tietoa on vaihdettu eri toimijoiden kesken tarpeen vaatiessa matalalla kynnyksellä. Toimintavuoden aikana tiivistä yhteistyötä tehtiin erityisesti Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kanssa osallistumalla ja järjestämällä erilaisia kokouksia sekä harjoituksia muun muassa kriittisen infrastruktuurin ja muiden suojattavien kohteiden turvaamiseen liittyen.

Poliisin tiedon hankintaa ja tiedon käsittelyä toteuttavaa rikostiedustelua on suoritettu tiedustelu- ja suunnittelutoiminnossa läpi toimintavuoden tulostavoitteen mukaisesti. Rikoslajineutraalisti suoritettun rikostiedustelun tietoa on hyödynnetty tietojohtoisesti toiminnan suuntaamisessa ja päätöksenteossa. Tiedon hyödynnettävyyttä edistävää tiedon rikastamista on saatu myös edistettyä henkilötiedusteluun keskittyvän analyttikon avulla. Kuluneen vuoden aikana käynnistettiin lisäksi rikostiedusteluhankkeita, joiden avulla pyritään torjumaan ja ennalta estämään erityisesti vakavaa ja järjestäytyneitä rikollisuutta poliisilaitoksen alueella. Toiminto on ylläpitänyt ammattimaisen ja järjestäytyneen rikollisuuden alueellista tilannekuvaa yhteistyössä PTR-kumppanien kanssa. Poliisilaitoksen tilannetietoisuuden ja reaaliaikaisen tilannekuvan edistämiseksi toiminnossa on käytössä tilannekuvan vastuuhenkilöjärjestely, jossa vastuuvuorossa oleva henkilö vastaa päivittäisen poliisitoiminnallisen tilannekuvan muodostamisesta ja sen analysoinnista.

Tiedustelu- ja suunnittelutoiminto vastaa keskitetysti poliisilaitoksen strategista, taktista ja operatiivista toimintaa tukevien analytiikan palveluiden ja tuotteiden kehittämisestä mukaan lukien datanhallinta. Hyvällä datanhallinnalla on varmistettu osaltaan tuotetun tiedon käytettävyyttä, jakamista, löydettävyyttä ja toistettavuutta sekä turvattu systemaattista tiedon käyttöä toiminnan suunnittelun ja päätöksenteon tukena. Poliisilaitoksen tietojohtoisuuden tueksi tuotetaan vakioituina tuotteina toiminnan seurantaan liittyviä erinäisiä toiminnallisia tilastoraportteja, toimintaympäristöanalyysiä ja tarvittaessa erilaisia teemakohtaisia arvioita ja analyyskejä. Toiminto on myös osallistunut Poliisihallituksen johtaman strategisen tilannekuva-analyysin ja liikenneanalyysin tuottamiseen. Tiedustelu- ja suunnittelutoiminnon lisäksi tulossuunnitteluun kytkeytyvää tuloksellisuusseurantaa ja raportointia toteutetaan säännöllisesti hallinto- ja esikuntayksiköstä käsin tulostulomista palvelevilla tilastoraporteilla.

Poliisilaitoksen tiedustelu- ja suunnitteluyksikkö siirtyi vuoden 2025 alusta alkaen rikos-
 torjuntasektorin alaisuuteen, ja samalla nimi vaihtui tiedustelu- ja suunnittelutoiminnoksi.
 Poliisilaitoksen rikos-
 torjuntasektorilla on muutoksen myötä neljä toimintoa: eteläinen ri-
 kostutkinta, pohjoinen rikostutkinta, vakavan rikollisuuden tutkinta sekä tiedustelu- ja
 suunnittelu.

Taulukko 8. Rikostorjunnan taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikostorjunnan henkilötyövuodet	410,4	416,4	409	426,5
Rikostorjunnan kustannukset, 1000 euroa	39 189	42 925	43 500	45 545
Rikostorjunnan taloudellisuus (kustannukset / selvitettyt rikoslakirikokset)	1 020	1 010	1 088	1 076

Taulukko 9. Rikostorjunnan tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikostorjunnan tuottavuus (selvitetyt rikoslakirikokset / henkilötyövuodet)	93,6	102,0	98,0	99,5

Taulukko 10. Rikostorjunnan palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikoslakirikosten selvitystaso (pl. liikenne-rikokset), prosenttia, vähintään	52,9 %	58,1 %	52,0 %	54,9 %
Rikoslakirikosten tutkinta-aika (pl. liikenne-rikokset), keskiarvo, vrk	150	124	145	151
Omaisuusrikosten selvitystaso, prosenttia, vähin- tään	44,4 %	52,0 %	43,0 %	46,3 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Henkirikokset	77,5 %	80,4 %	100,0 %	72,7 %
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten selvitystaso, prosenttia, vähintään - Pahoinpitelyri- kokset	71,0 %	66,0 %	75,0 %	83,0 %
Päätettyjen talousrikosten tutkinta-aika, keskiarvo, vrk, enintään	282	240	240	272

Taulukko 11. Rikostorjunnan suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Rikoslakirikosten määrä, enintään	59 097	62 496	Ei asetettu	65 071
Selvitetyt rikoslakirikokset, määrä	38 437	42 483	40 000	42 320
Päätettyjen talousrikosten määrä	241	294	230	301
Avoinna olevien rikoslakirikosten määrä, jutut kpl	12 833	11 366	11 000	11 146
Avoinna olevien talousrikosjuttujen määrä	236	286	250	334
Poliisin tietoon tulleet törkeät huumausainerikok- set, määrä	85	125	80	137

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Poliisin selvittämät törkeät huumausainerikokset, määrä	43	94	80	133
Haltuun saatu rikoshyöty talousrikoksissa (netto), milj. euroa	1,14	3,99	2,00	6,44
Haltuun saatu rikoshyöty huumausainerikoksissa (netto), milj. euroa	0,47	0,11	0,30	0,20
Haltuun saatu rikoshyöty, muu rikos (netto), milj. euroa	1,37	1,56	1,00	1,97
Henkeen ja terveyteen kohdistuneiden rikosten määrä, kpl - Henkirikokset	40	46	40	44
Alle 18-vuotiaaseen kohdistunut kiireellinen esitutkinta	2 241	3 461	Ei asetettu	3 399
Rasistiset ja muut viharikokset, kpl	75	169	60	231
Päätettyjen JR-juttujen lukumäärä	93	40	80	42

3.4 Lupahallinto ja muu asiointi

Poliisilaitoksen lupahallinnolle asetetut poliisin yhteiset ja yksikön omat keskeiset toiminnalliset tulostavoitteet vuodelle 2024 olivat seuraavat:

- Poliisilaitokset valmistautuvat 1.3.2024 tapahtuvan aselupa-asioiden sähköisen asiointin käyttöönottoon mm. osallistumalla järjestettäviin koulutuksiin ja testauksiin. Sähköisten palveluiden käyttöönotto on ensimmäinen vaihe aselupa-asioiden käsittelyjärjestelmän ja lupakäytäntöjen uudistamisessa. Aselupa-asioiden valvontasuunnitelman toteuttamista ja täydentämistä jatketaan.
- Poliisilaitokset laativat yhteistyössä Poliisihallituksen kanssa yksityisen turvallisuusalan valvontasuunnitelman vuosille 2024-2027. Valvontasuunnitelmassa otetaan huomioon yksityisen turvallisuusalan henkilöluvat, elinkeinolupiin liittyvä valvonta (ml. toimipaikkatarkastukset) sekä voimakäyttökouluttajia koskeva valvonta.
- Poliisilaitos toteuttaa tietojohdoisesti suunniteltuja operatiivisia projekteja sektoreiden välistä yhteistyötä hyödyntäen esille nousevien rikosilmiöiden nopeaksi torjumiseksi.
- Poliisiyksikkö huolehtii, että vuosittainen viestintäsuunnitelma pitää sisällään lupahallinnon ajankohtaiset viestintäteemat. Viestintäsuunnitelman tulee sisältää vähintään vuotuiset asiakaspalvelun sesonkivaihtelut, aseasioiden sähköinen asiointi sekä digitaalisen henkilöllisyystodistuksen käyttöönotto. Suunnitelman ja viestinnän sisällön suunnittelussa otetaan huomioon lupahallinnon tilaa koskevan selvityksen huomiot viestinnän tarpeista.
- Turvataan kielellisten oikeuksien toteutuminen ja poliisilaitoksen henkilöstö hallitsee kielipalveluiden ohjeistuksen ja osaa käyttää kielipalveluita voimassa olevien sopimusten mukaisesti.

Lounais-Suomen poliisilaitoksen lupahallinnon toimintavuosi jatkui erittäin kiireisenä lupamäärän kasvaessa huomattavasti vuoden takaisesta ja samalla hipoen vuoden 2022 ennätyksellistä volyymitasoa. Kasvaneista asiakasmääristä johtuen asiakaspalvelun

ajanvarausaikojen saatavuudessa oli paikoitellen huomattavaakin viivettä ja samalla käyntiasiointi ilman varattua ajanvarausaikaa vaati ajoittain jonottamista varsinkin maakuntien keskuskaupunkien poliisiasemilla. Kysynnän kasvuun pyrittiin vastaamaan muun muassa järjestämällä ylimääräisiä palvelupäiviä, pitämällä yllä liikkuvaa lupatoimintaa asemaverkoston ulkopuolisilla paikkakunnilla ja siirtämällä normaalisti muita lupalajeja käsittelevää henkilöstöä asiakaspalvelutehtäviin. Poliisilaitoksen lupahallinnolle kohdennettu valtakunnallisen erillisrahoituksen mukainen lisäresurssi turvasi osaltaan lupapalveluiden saatavuustilannetta.

Toimintavuoden aikana poliisilaitoksessa käsiteltiin maksullisia lupa-asioita yhteensä reilu kymmenen prosenttia vuoden takaista enemmän toteuman asettuessa 182 298 maksulliseen lupaan. Lupia myönnettiin lähes yhtä paljon kuin vuonna 2022, jolloin lupavolyymi saavutti ennätysellisen korkean tason. Lupalajeittain tarkasteltuna kysynnän kasvu kohdistui määrällisesti ja suhteellisesti lähes yksinomaan matkustusasiakirjoihin kuuluviin henkilökortteihin (+13 744 lupaa / 11,3 %). Kasvua selittää valtaosin se, että vuoden 2019 aikana myönnettiin ennätysmäärä henkilökortteja, joiden voimassaoloaika päättyi kuluneen vuoden aikana. Henkilökortin uusiminen on vaatinut vuodesta 2021 lähtien myös asiointia poliisiasemalla sormenjälkien tallentamiseksi. Henkilökortin yleistä suosiota on lisännyt myös se, että ajokorttia ei ole voinut enää käyttää tunnistautumiskeinona esimerkiksi pankkiasioinnissa. Henkilökorttien ohella myös passien kysyntä kasvoi vuoden aikana 3,7 prosenttia volyymien asettuessa 102 588 lupaan. Matkustusasiakirjojen kokonaismäärälle asetettu toiminnallinen tulostavoite ylitettiin reippaasti (tot. 171 172 kpl / tav. 152 600 kpl).

Matkustusasiakirjojen lisäksi lupamäärän kasvua oli havaittavissa pienivolyymisissa lupalajeissa, kuten turvallisuusalan luissa. Lupia myönnettiin 2 433 kappaletta, mikä lähes neljä prosenttia vuoden takaista enemmän. Samalla luparyhmälle asetettu tulostavoitetaso saavutettiin (tot. 2 433 kpl / tav. 2 400 kpl). Kasvu kohdistui valtaosin järjestyksenvalvojaksi ja vartijaksi hyväksymisiin, joiden osalta lupamäärät ovat olleet nousussa viimeisten kahden vuoden ajan. Tapahtumateollisuus on elpynyt koronavuosien aikaisesta poikkeuksellisesta tilanteesta, mikä on heijastunut osaltaan yksityisen turvallisuusalan työllisyyskehitykseen ja näin ollen myös lupien kysyntään.

Pienivolyymisissa luparyhmissä kasvava kehityssuunta jatkui edellisvuoden tavoin myös muut luvat -ryhmässä. Lupia käsiteltiin vuoden takaiseen nähden 9,3 prosenttia enemmän määrän asettuessa 3 134 lupaan. Samalla tulostavoitteeksi asetettu myyntilukumäärä ylitettiin (tot. 3 134 / tav. 2 750 kpl). Lupalajin sisällä kasvua oli havaittavissa edellisvuoden tavoin yleisötalaisuusilmoituksiin liittyvissä lupa-asioissa. Yleisötapahtumien määrä on palautunut ennalleen tai jopa lisääntynyt poliisilaitoksen alueella tapahtumalan tarjonnan vilkastuttua koronapandemian jälkeisenä aikana.

Aselupa-asioiden myöntömäärissä oli sitä vastoin havaittavissa laskevaa kehitystä toimintavuoden aikana. Luparyhmässä nähty edellisvuosien aikainen osittain aseharrastuksen kiinnostukseen kytkeytynyt kasvava kehityssuunta näyttäisi toistaiseksi kääntyneen laskuun. Aselupia myönnettiin 15,4 prosenttia vuoden takaista vähemmän myöntömäärän asettuessa 5 559 lupaan. Tältä osin asetettu myyntilukumäärätavoite jäi saavuttamatta (tot. 5 559 kpl / tav. 6 670 kpl). Aselupa-asioiden sähköinen asiointi otettiin

käyttöön poliisihallinnossa valtakunnallisesti maaliskuussa 2024. Poliisilaitoksen lupasektori osallistui tavoitteen mukaisesti sähköisen asioinnin käyttöönottoon liittyviin koulutuksiin ja toteutti käyttöönottoon liittyvät muut toimenpiteet Poliisihallituksen ohjeistuksen mukaisesti. Kansalaiset ovat löytäneet hyvin palvelun äärelle. Sähköisesti jätettyjä hakemuksia otettiin vuoden aikana vastaan esimerkiksi Turun pääpoliisiasemalla jo huomattavasti enemmän kuin perinteisen tiskiasioinnin kautta.

Maksullisten lupapalveluiden alueellista saatavuutta ja palvelukykyä on pyritty turvaamaan poliisilaitosalueella mahdollisimman kattavasti huomioiden myös asemaverkoston pienemmät poliisiasemat, joissa lupapalvelua tarjotaan rajoitettusti. Palveluvalikoimaa täydentää lisäksi liikkuva lupapalvelutoiminta. Liikkuvia väliaikaisia pop up -lupapalveluita järjestettiin kuluvin vuoden aikana Varsinais-Suomessa Paraisten poliisiasemalla ja Satakunnan alueella Harjavallassa, Merikarvialla ja Eurassa. Lisäksi asiakkaita palveltiin eri paikkakuntien pankkikonttoreissa ja Saramäen vankilassa. Vuoden aikana lupapalveluiden kysyntä oli suurinta maakuntien keskuskaupungeissa, joissa palvelutarpeen kasvuun vastattiin järjestämällä ylimääräisiä passilauantai-palvelupäiviä Turun pääpoliisiasemalla ja Porin poliisiasemalla.

Poliisin sähköisessä asiointissa saavutettiin poliisilaitokselle asetettu tulostavoitetaso. Sähköisen asioinnin osuus kaikista lupa-asioista oli tasan 76 prosenttia, mikä oli 3,1 prosenttiyksikköä vuoden takaista korkeampi. Parantuneen tuloksen myötä asetettu tulostavoitetaso saavutettiin (tot. 76,0 % / tav. 75,0 %). Poliisilaitoksessa tiedotettiin aktiivisesti asehakemusten ja -ilmoitusten siirtymisestä sähköisen asioinnin piiriin ja annettiin neuvoja sähköisen hakemuksen sujuvaan jättämiseen. Aselupa-asioissa sähköisiä lupahakemuksia laitettiin vireille sähköisen asioinnin ensimmäisen toimintavuoden aikana 55,7 prosenttia kaikista aselupahakemuksista ja -ilmoituksista. Poliisin sähköinen asiointi on kansalaiselle yksi näkyvimmistä poliisin palveluista kytkeytyen vahvasti lupien hakuun ja ajanvaraukseen. Lupapalveluiden digitalisointi on myös vähentänyt merkittävästi henkilökohtaisia asiakaskäyntejä poliisiasemilla.

Poliisin lupien käsittelyn ja myöntämisen rinnalla lupasektori suorittaa lupavalvontaa. Keskeiset lupavalvonnalliset tehtävät liittyvät ampuma-aseisiin, turvallisuusalaan ja ajo-oikeuksiin. Asevalvonnassa toimeenpantiin ampuma-aselupiin liittyviä peruutus- ja varoituspäätöksiä 35,3 prosenttia vuoden takaista enemmän toteuman ollessa 1 092 lupapäätöstä. Kasvua selittää osaltaan se, että toimintavuoden aikana suoritettiin tehostetusti aselupiin liittyvää luvanhaltijoiden terveysvaatimusten valvontaa. Toiminnalle asetettu tulostavoite saavutettiin (tav. 500 aselupien peruutus- ja varoituspäätöstä). Tosin tulee huomioida, että aselupien varoitus- ja peruutuspäätökset -tulosmittarin määrittystä muutettiin kesken toimintavuotta siten, että mittarissa huomioitiin myös aselupien väliaikaiset haltuunottopäätökset. Kuluneen vuoden aikana jatkettiin suunnitellusti Poliisihallituksen toimeksiannosta suoritettuja ampumaratojen tarkastuksia koko poliisilaitoksen alueella. Tarkastusten perusteella havaittiin puutteita joidenkin ampumaratojen rakenteissa, ja niiden kuntoon saattamiseksi annettiin korjausmääräyksiä. Kyseisten ampumaratojen uusintatarkastukset tullaan tekemään kevään 2025 aikana.

Yksityisen turvallisuusalaan liittyvässä lupavalvonnassa lupasektori suoritti järjestyksenvalvojakortteihin liittyviä peruutus- ja varoitustoimia 9,4 prosenttia vuotta aiempaa

enemmän toteuman sijoittuessa 70 päätökseen. Kasvusta huolimatta asetetusta toiminnallisesta tulostavoitteesta jäätin tosin hieman (tot. 70 päätöstä / tav. 75 päätöstä). Tilastollista vuosikasvua näkyi myös vartijakorttien lupaharkinnassa. Vartijakorttien peruutus- ja varoituspäätöksiä tehtiin tasan 16 prosenttia vuoden takaista enemmän toteuman asettuessa 29 päätökseen. Asetettu tulostavoite ylitettiin selkeästi (tot. 29 päätöstä / tav. 15 päätöstä). Poliisilaitoksen suorittamaa yksityisen turva-alan valvontaa on kehitetty ja tehostettu määrätietoisesti lupasektorin erillisin operatiivisen kehittämisprojektin turvin yhteistyössä alueen yksityisen turvallisuusalan toimijoiden kanssa. Vuonna 2023 alkaneen kehittämisprojektin päätavoitteena on ollut tehostaa yksityisen turvallisuusalan valvontaa sekä kerätä tietoa siitä, kuinka poliisin ja alan toiminnan synergiaeduista voidaan tavoittaa tehokkuushyötyjä turvallisuuden tuottamiseen. Projektin myötä vuoropuhelua ja yhteistyötä alan toimijoiden kanssa on lujitettu ja poliisin tilannekuvaa alueen yksityisen turvallisuusalan toiminnasta on saatu tietojohdoisesti vahvistettua. Samalla yleisötilaisuuksien kenttävalvontaa on saatu tehostettua poliisilaitoksessa käyttöönotetun uuden prosessimallin myötä. Poliisilaitoksen sisäisissä prosesseissa luvanhaltijoiden rikeseurantaan on määritelty ohje, jonka avulla seuranta tehdään ja havaitut rikkeet välitetään eri sektoreilta lupaharkintaan.

Lupasektori on vastannut asetetun tulostavoitteen mukaisesti yksityisen turvallisuusalan valvontasuunnitelman laatimisesta. Suunnitelma sisältää vastuutahot, toteuttamistavat sekä valvonnan koordinoinnin ja johtamisen. Yksityisen turvallisuusalan valvontaa toteutetaan kaikilla sektoreilla tehtävälleen kuuluvien tehtävien hoitamisen yhteydessä päävastuun ollessa lupasektorilla. Suunnitelmaa tullaan jatkossa päivittämään saatujen kokemusten ja mahdollisen organisaatiouudistuksen (luvussa 3.2 mainittu Valvonta2030-hanke) jälkeen seuraaville vuosille. Valvontasuunnitelmaan liittyvää koulutusta on järjestetty lupavalvontayksikön sekä valvonta- ja hälytystoimintasektorin ja liikennepoliisisektorin henkilöstölle. Poliisilaitos toteutti valvontasuunnitelmaan liittyvät suunnittelutoimet omaaloitteisesti ilman Poliisihallituksen ohjausta.

Lounais-Suomen poliisilaitos on kaksikielinen poliisilaitos, missä kielelliset oikeudet ovat turvattu molemmilla kotimaisilla kielillä. Kaksikielisen palvelun tarve painottuu erityisesti Varsinais-Suomen alueelle. Palvelun turvaamiseksi lupasektorin Varsinais-Suomen poliisiasemien henkilöstörekrytoinneissa on otettu huomioon työnhakijoiden ruotsinkielisten taitojen osaamisvaatimukset. Kaksikielisiä lupapalveluita on ollut saatavilla Turun pääpoliisiaseman lisäksi Kemiönsaaren ja Paraisten poliisiasemilla. Lisäksi Porin poliisiasemalla on ollut tarvittaessa mahdollista asioida ruotsin kielellä. Kaksikielisten palveluiden saanti on myös huomioitu liikkuvien lupapalveluiden tarjonnassa Varsinais-Suomen alueella.

Lupahallinnon kansalaisviestintää toteutettiin kuluneen vuoden aikana neuvontapainotteisesti. Lupavalvonnassa viestintää kohdistettiin ennalta estävästi erityisesti nuoriin mopediteihin ja muihin kokoontumisajoihin liittyen. Ajoterveyden valvonnassa viestinnässä nostettiin esiin huoli-ilmoituksen tekeminen läheisen ajokyvyn heiketessä. Maksullisten lupapalveluiden osalta tiedotettiin useamman kerran matkustusasiakirjojen lisääntyneen kysynnän vaikutuksista poliisiasemien palveluun ja annettiin neuvoja asioinnin nopeuttamiselle. Asehakemusten ja -ilmoitusten siirtymisestä sähköisen asioinnin piiriin

viestitettiin ja annettiin samalla neuvoja sähköisen hakemuksen sujuvaan jättämiseen. Lisäksi vuoden aikana markkinoitiin tapahtumakohtaisesti liikkuvia pop up -lupapalveluja.

Taulukko 12. Lupahallinnon taloudellisuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Lupahallinnon henkilötyövuodet	71,6	67,2	68,0	68,7
Lupahallinto, maksullinen htv	40,7	36,0	36,4	36,7
Lupahallinto, maksuton htv	30,9	31,2	31,6	32,0
Lupahallinnon kustannukset, 1000 euroa	9 760	9 208	9 400	9 835
Lupahallinnon taloudellisuus (kustannukset/poliisin myöntämät luvat)	53	56	57	54
Lupahallinnon kustannusvastaavuus, prosenttia	118,90 %	120,04 %	100,0 %	120,72 %

Taulukko 13. Lupahallinnon tuottavuus

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Lupahallinnon tuottavuus (poliisin käsittelemät maksulliset lupa-asiat ja valvonnalliset toimenpiteet / lupa-htv, maksullinen ja maksuton)	2 767	2 656	2 427	2 671
Maksullisen toiminnan tuottavuus (poliisin myöntämät luvat / lupa-htv, maksullinen työaika)	4 521	4 598	4 513	4 969
Maksuttoman toiminnan tuottavuus (valvonnalliset suoritteet/maksuton työaika, lupa-htv)	453	415	19	37

Yllä olevan taulukon (Taulukko 13. Lupahallinnon tuottavuus) osalta huomioitavaksi, että lupahallinnon tuottavuus -mittarin ja maksuttoman toiminnan tuottavuus -mittarin vuoden 2024 toteumassa ja vuoden 2024 tavoitteessa ei ole huomioitu suoritteena ajo-oikeuspäätöksiä. Ajo-oikeuspäätöksille ei ole asetettu tulostavoitetta vuodelle 2024.

Taulukko 14. Lupahallinnon palvelukyky ja laatu

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Sähköisen asioinnin käyttöaste %	77,3 %	72,9 %	75,0 %	76,0 %

Taulukko 15. Lupahallinnon suoritteet

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Matkustusasiakirjat (passit ja henkilökortit)	173 209	153 734	152 600	171 172
Turva-alan luvat	2 240	2 341	2 400	2 433
Aseluvat	6 039	6 573	6 670	5 559
Muut luvat	2 628	2 870	2 750	3 134
Poliisin käsittelemät maksulliset lupa-asiat yhteensä, kpl	184 116	165 518	164 420	182 298

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Aseiden hallussapitolupiin kohdistuvat peruutukset ja varoitukset	1 002	807	500	1 092
Ajo-oikeuspäätökset	12 879	12 038	Ei asetettu	12 703
Järjestyksenvalvojakorttien peruutukset ja varoitukset	75	64	75	70
Vartijakorttien peruutukset ja varoitukset	27	25	15	29
Valvonnalliset suoritteet (yllä olevat yhteensä)	13 983	12 934	590	1 191

Yllä olevan taulukon (Taulukko 15. Lupahallinnon suoritteet) osalta huomioitavaksi, että valvonnalliset suoritteet yhteensä -mittarin vuoden 2024 toteumassa ja vuoden 2024 tavoitteessa ei ole huomioitu suoritteena ajo-oikeuspäätöksiä. Ajo-oikeuspäätöksille ei ole asetettu tulostavoitetta vuodelle 2024.

3.5 Yhteiset palvelut

Poliisilaitoksen yhteisille palveluille asetetut poliisin yhteiset ja yksikön omat toiminnalliset tulostavoitteet vuodelle 2024 olivat seuraavat:

- Varmistetaan poliisin sisäisen turvallisuuden ja varautumisen tehtävissä tarvittavat henkilöstöresurssit ja osaaminen sekä mahdollistetaan täysipainoinen työskentely näissä tehtävissä. Tehtävissä panostetaan valmiuden ja varautumisen kohottamisen toimenpiteisiin sekä tarvittavien suunnitelmien ajantasaisuuteen. Lisäksi poliisiyksiköt osallistuvat aktiivisesti poliisin valmiussuunnittelu- ja varautumistyöhön, turvallisuushavainnoista ja -poikkeamista raportointiin, tilannekuvan tuottamiseen, viranomaisyhteistyöhön sekä alueellisiin harjoituksiin, jolla ennalta estetään erilaisten uhkakuvien toteutumista.
- Poliisiyksikkö osallistuu ja toteuttaa aktiivisesti eri menetelmin poliisin työnantajakuvan kehittämistä valtakunnallisesti yhdenmukaisilla kärkiviesteillä ja painotuksilla.
- Poliisilaitos toteuttaa tietojohtoisesti suunniteltuja "operatiivisia" projekteja sektoreiden välistä yhteistyötä hyödyntäen esille nousevien turvallisuus- ja rikosilmiöiden nopeaksi torjumiseksi yhdistämällä näihin tehokkaan ja ajantasaisen viestinnän.
- Toimeenpannaan poliisin yhteiskunnallinen viestintä -tutkimushankkeen perusteella määritettyjä kehittämistoimia.
- Edistetään ICT-varautumista ja kehitetään kykyä tunnistaa ja varautua tietoturvan ja kyberturvallisuuden häiriötilanteisiin ja kykyä toipua niistä. Kehitetään tietosuojapoikkeamien ja riskien havaitsemista ja ilmoittamista. Yksikkö osallistuu tiedonhallintamallin laatimiseen Poliisihallituksen ohjauksen mukaisesti.
- Kehitetään poliisiyksikön riskienhallintaa ottamalla Lumi-järjestelmä aktiivisesti käyttöön ja otetaan riskienhallinta osaksi kaikkea päätöksentekoa käyttämällä hyväksi uutta järjestelmää. Poliisiyksikön toimintaa ohjaavissa päätöksissä tunnistetaan tavoitteisiin vaikuttavat merkittävimmät riskit ja päätetään niiden hallintakeinoista.

Euroopan turvallisuustilanne ja Suomen Nato-jäsenyys ovat nostaneet maan sisäisen turvallisuuden ja siihen liittyvät turvaamistoimet moniin tavoin yhteiskunnallisen huomion keskiöön. Vaikutukset heijastuvat vahvasti poliisin toimintaan sisäisen turvallisuuden päävastuuviranomaisena. Lounais-Suomen poliisilaitos on vastannut toimintaympäristön muutoksiin ylläpitämällä ja kehittämällä määrätietoisesti varautumiseen liittyvää kyvykkyyttä ja toimintakykyä. Toimintavuoden aikana poliisilaitos on jatkanut tiivistä valmius- ja varautumissuunnittelutyötä yksikön toimintakyvyn varmistavan omasuojan ja kriisiaikojen operatiivisen toiminnan turvaamiseksi. Kriisiaikojen toiminnan turvaamisessa keskeistä on ollut viranomaisyhteistyö, jota on kehitetty yhdessä lukuisten eri viranomaisten kanssa. Suunnittelutyötä on toteutettu aktiivisesti useamman vuoden ajan, mikä näkyy niin varautumistoimien laadussa kuin eri viranomaisten välisen yhteistyön sujuvuudessa.

Poliisilaitoksen alueella sekä Varsinais-Suomessa että Satakunnassa ovat toimineet jo pitempään alueelliset ja maakunnalliset valmiusryhmät, joiden henkilöstö on tullut tutuksi toisilleen ja varautumiseen liittyvä yhteistoiminta on ollut erittäin sujuvaa. Lounais-Suomen aluehallintoviraston perustama alueellinen valmiustoimikunta kokoaa säännöllisesti yhteen alueen keskeiset yhteistoimintaviranomaiset. Lisäksi hyvinvointialueilla toimivat omat turvallisuustyöryhmät. Porin Prikaati on kutsunut säännöllisesti koolle keskeisistä paikallisista turvallisuusviranomaisista koostuvan erillisen yhteiskokouksen, jossa jaetaan sisäiseen ja ulkoiseen turvallisuuteen liittyvää tilannekuvatietoa. Lisäksi poliisilaitos pitää Puolustusvoimien kanssa säännöllisesti tilannekuva- ja turvallisuuspalavereja.

Viranomaisten välinen harjoitustoiminta on myös jatkunut aktiivisena alueella. Kuluneen vuoden aikana poliisilaitos osallistui Porin prikaatin järjestämään Varsinais-Suomi 24 - paikallispuolustusharjoitukseen, jossa harjoiteltiin viranomaisten rooleja ja yhteistyötä väestön siirtoon liittyvissä kriisitilanteissa. Poliisilaitos myös järjesti yhdessä Rajavartiolaitoksen, Helsingin poliisilaitoksen valmiusyksikön ja Teollisuuden Voiman kanssa Olkiluodon ydinvoimalan alueella toiminnallisen TURVA24-harjoituksen, jossa tarkoituksena oli kehittää toimijoiden keskinäistä yhteistoimintaa ja varmistaa johtamisjärjestelmän toimivuus. Lisäksi poliisilaitos osallistui Lounais-Suomen aluehallintoviraston koordinoimaan Lounais-24-harjoitukseen, jossa kunnat, hyvinvointialueiden viranomaiset sekä kolmas sektori harjoittelivat toimintaansa pitkittyneiden sähkökatkojen aikana.

Poliisilaitoksessa on varmistettu tarvittavat henkilöstöresurssit niin sisäisen organisaatio- ja turvallisuuden kuin myös varautumisen tehtävissä työskentelevien osalta. Sisäisen organisaatioturvallisuuden ja varautumisen kehittämistoimia on jatkettu määrätietoisesti huomion keskittyessä erityisesti muun muassa toimitilojen rakenteellisten ja turvateknisten ratkaisujen edistämiseen, henkilöstöturvallisuuteen, poikkeamien raportointiin ja tilannekuvan tuottamiseen. Toimintaa tukevien tarvittavien operatiivisten varusteiden ja välineiden hankintaa on jatkettu sekä samalla pidetty yllä niiden käyttökuntoa.

Riskienhallinnan tehostamisessa poliisilaitoksella on käytössä valtakunnallinen riskienhallinta ja havaintoilmoitus -järjestelmä, Lumi. Järjestelmästä on tiedotettu henkilöstölle, ja päivittäistoiminnan esihenkilöt tietävät erikseen ohjata henkilöstöä ilmoituksen tekemiseen (esimerkiksi työtapaturma, läheltä piti -tilanteet, kulunvalvonnan ongelmat). Poikkeamat käsitellään niin, että ilmoittaja saa tiedon, mitä asialle on tehty. Lisäksi esihenkilö saa tiedon, mikäli asia vaatii reagoitua (esimerkiksi voimankäyttötilanne tai ajoneuvoihin

liittyvä asia). Poliisilaitoksen riskienhallintaryhmä saa säännöllisesti tietoa esille nousseista riskeistä ja tarvittaessa niihin reagoidaan nopeasti. Riskienhallinnan havainnointi- ja arviointityössä vahvistetaan vuosittain laitoksen keskeiset riskit, joihin kohdistetaan toimia myös kohdennetusti.

Poliisilaitoksen tieto- ja viestintätekniikkaan (ICT) kohdistuvaa varautumista on tehostettu huoltamalla ja lisäämällä UPS-varavirtajärjestelmiä, päivittämällä tietoliikennelaitteistoa sekä lisäämällä varalaitteiston kapasiteettia. Painopisteenä ovat olleet erityisesti kriittiset operatiiviset laitteet ja tilat. Lumi-järjestelmän käyttöastetta on lisätty ICT-asioissa erityisesti tietosuojapoikkeamissa ja riskien havainnoissa. Lisäksi ICT-asioihin kohdistuvaa viestintää on tehostettu tiedottamalla eri tukitoiminnoista ja häiriöistä henkilöstölle päin.

Viestinnän osalta poliisilaitos julkaisi vuoden aikana yhteensä 431 tiedotetta. Suuri osa tiedotteista liittyi vähäisempiin rikoksiin, kuten epäilyihin rattijuopumuksiin ja liikenneriikoksiin. Poliisilaitos tiedotti myös mittavasti suurista ja yhteiskunnallisesti merkittävistä tutkintakokonaisuuksista, rikosilmiöistä ja etenkin nuorten rikollisuudesta. Vuoden kuluessa viestinnässä laadittiin kuusi tärkeäksi tunnistettua aihetta käsittelevää viestintäsuunnitelmaa, jotka sisälsivät muun muassa puheohjeita asiantuntijoiden käyttöön.

Poliisilaitos järjesti vuoden aikana viisi mediatilaisuutta, sijoittuen toiseksi aktiivisemmalle sijalle valtakunnallisessa tarkastelussa. Mediatilaisuuksissa jatkettiin jo aiemmin proaktiivisesti yhteiskunnalliseen keskusteluun nostettuja teemoja: Yleisten paikkojen turvallisuus sekä lasten ja nuorten väkivaltarikokset. Lisäksi poliisilaitos kiinnitti helmikuussa 2024 järjestämässään mediatilaisuudessa huomiota erityisesti hälytystehtävillä näkyvään ihmisten pahoinvointiin. Selkeät painotukset näkyivät myös mediauutisoinnissa ja muussa yhteiskunnallisessa keskustelussa pitkin vuotta.

Viestintä toteutti kaikkiaan 17 erilaista koulutustilaisuutta, joissa kohderyhminä oli niin omaa henkilöstöä kuin myös sidosryhmien edustajia. Koulutusten määrää voidaan pitää ennätyskellisenä, ja poliisilaitoksen viestinnässä on ollutkin nähtävissä aiempaa enemmän tasalaatuisuutta ja laatua. Poliisilaitokseen kohdistuu valtakunnallisen tarkastelun perusteella huomattavan paljon erilaisia mediapyyntöjä. Laskennallisesti viestintä vastaanotti keskimäärin kuusi median yhteydenottopyyntöä arkipäivässä, jolloin vuodessa käsiteltiin noin 1 500 erilaista haastattelu-, tilasto- tai vahvistuspyyntöä.

Poliisilaitoksen sosiaalisen median sisällöissä korostui ennalta estävä toiminta, erityisesti nuorten aiheet ja liikenneviestintä. Someviestinnässä erottui aiempaa enemmän myös poliisin harjoitustoiminta, valmiuden ylläpito ja viranomaisyhteistyö. Poliisilaitoksen viestintä on aktiivisesti edesauttanut viestinnän valmiuden edellytyksiä ja alueellisen verkoston toimintakykyä molemmissa maakunnissa järjestämällä vuoden aikana muun muassa seminaarin Turun alueellisen kriisiviestintävalmiuden kehittämiseksi. Koordinoidun yhteistyön kehittäminen jatkuu vuonna 2025.

Paitsi työyhteisöviestinnässä myös ulkoisessa viestinnässä toteutettiin valtakunnallisten ja poliisilaitoksen omien tavoitteiden mukaisesti työnantajakuva, työhyvinvointia ja työsäjäksamista tukevia sisältöjä. Poliisilaitos muun muassa julkaisi paljon näkyvyyttä saaneen uratarinoiden sarjan poliisin intranetissa ja sosiaalisen median kanavissa.

3.6 Maksullisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Vuonna 2024 Lounais-Suomen poliisilaitoksen maksullisen toiminnan tuotot olivat 7 975 917 euroa, joista lupapalvelusuoritteiden osuus oli 7 924 201 euroa.

Kustannusvastaavuus lupapalvelutuottojen osalta oli 120,72 prosenttia. Nousua edelliseen vuoteen oli 0,8 prosenttiyksikköä. Koko maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 119,85 prosenttia.

Taulukko 16. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Maksullinen toiminta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 962 398	7 243 582	7 924 201
Maksulliset toiminnan muut tuotot	230 024	169 359	51 715
Tuotot yhteensä	8 192 421	7 412 942	7 975 917
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	137 202	95 032	114 190
Henkilöstökustannukset	2 407 151	2 108 205	2 185 801
Vuokrat	786 534	1 071 611	1 114 958
Palvelujen ostot	1 785 762	1 379 594	1 596 172
Muut erilliskustannukset	78 082	75 344	60 972
Erilliskustannukset yhteensä	5 194 731	4 729 785	5 072 093
Tukitoimintojen kustannukset	341 409	312 628	341 354
Poistot	99 371	14 548	51 441
Korot	0	0	6 462
Muut yhteiskustannukset	1 167 657	1 051 245	1 183 772
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 608 438	1 378 420	1 583 030
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 803 169	6 108 205	6 655 123
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	1 389 253	1 304 737	1 320 794
Kustannusvastaavuusprosentti	120,42	121,36	119,85
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot -kustannukset, euroa	1 389 253	1 304 737	1 320 794
Kustannusvastaavuusprosentti	120,42	121,36	119,85

Maksullinen toiminta	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Taulukko 17. Lupasuoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Lupasuoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	7 962 398	7 243 582	7924 201
Maksulliset toiminnan muut tuotot	0	0	0
Tuotot yhteensä	7 962 398	7 243 582	7 924 201
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	134 257	93 432	112 186
Henkilöstökustannukset	2 341 208	2 059 626	2 127 205
Vuokrat	780 668	1 067 541	1 109 821
Palvelujen ostot	1 780 744	1 375 696	1 591 306
Muut erilliskustannukset	77 150	74 598	60 183
Erilliskustannukset yhteensä	5 114 028	4 670 893	5 000 701
Tukitoimintojen kustannukset	333 136	311 036	339 560
Poistot	99 371	14 548	51 441
Korot	0	0	6 462
Muut yhteiskustannukset	1 150 287	1 037 916	1 166 016
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 582 795	1 363 501	1 563 480
Kokonaiskustannukset yhteensä	6 696 823	6 034 393	6 564 181
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	1 265 574	1 209 189	1 360 020
Kustannusvastaavuusprosentti	118,90	120,04	120,72
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa	1 265 574	1 209 189	1 360 020
Kustannusvastaavuusprosentti	118,90	120,04	120,72
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Lupapalveluiden myyntituotot nousivat edellisestä vuodesta 680 620 eurolla. Nousua oli erityisesti henkilökorttien ja passien myynissä. Kustannusvastaavuus lupapalvelutuottojen osalta oli 120,72 prosenttia. Nousua edelliseen vuoteen oli 0,8 prosenttiyksikköä.

Taulukko 18. Muiden julkisoikeudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Muut julkisoikeudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	0	0	0
Maksulliset toiminnan muut tuotot	219 095	162 422	30 789
Tuotot yhteensä	219 095	162 422	30 789
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 722	1 535	1 193
Henkilöstökustannukset	60 964	46 589	34 885
Vuokrat	5 423	3 903	3 058
Palvelujen ostot	4 639	3 738	2 897
Muut erilliskustannukset	848	715	470
Erilliskustannukset yhteensä	74 596	56 480	42 503
Tukitoimintojen kustannukset	7 662	1 526	1 069
Poistot	1 663	0	0
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	16 059	12 782	10 506
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	25 384	14 308	11 575
Kokonaiskustannukset yhteensä	99 979	70 789	54 079
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	120 779	91 634	-23 289
Kustannusvastaavuusprosentti	219,14	229,45	56,93
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa	120 779	91 634	-23 289
Kustannusvastaavuusprosentti	219,14	229,45	56,93
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Poliisilaitoksen muiden julkisoikeudellisten suoritteiden tuotot laskivat edellisestä vuodesta 131 633 eurolla. Syynä tähän on Digi- ja väestötietoviraston tilityksen yhteydessä poliisille tilitettävän palvelumaksuosuuden poistuminen 1.1.2024 lukien.

Taulukko 19. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuuslaskelmat 2022–2024

Liiketaloudelliset suoritteet	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024
Tuotot			
Maksullisen toiminnan myyntituotot	0	0	0
Maksulliset toiminnan muut tuotot	10 929	6 937	20 926
Tuotot yhteensä	10 929	6 937	20 926
Kokonaiskustannukset			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	222	66	811
Henkilöstökustannukset	4979	1 990	23 710
Vuokrat	443	167	2 078
Palvelujen ostot	379	160	1 969
Muut erilliskustannukset	69	31	319
Erilliskustannukset yhteensä	6 092	2 412	28 888
Tukitoimintojen kustannukset	626	65	726
Poistot	0	0	0
Korot	0	0	0
Muut yhteiskustannukset	1 311	546	7 185
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	1 937	611	7 911
Kokonaiskustannukset yhteensä	8 029	3 023	36 799
KUSTANNUSVASTAAVUUS			
Tuotot-kustannukset, euroa	2 900	3 914	-15 872
Kustannusvastaavuusprosentti	136,12	229,45	56,87
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0
KUSTANNUSVASTAAVUUS HINTATUEN JÄLKEEN			
Tuotot-kustannukset, euroa	2 900	3 914	-15 872
Kustannusvastaavuusprosentti	136,12	229,45	56,87
Käytetty mpl 7.1 §:n mukainen hintatuki	0	0	0

Liiketaloudellisten suoritteiden tuotot nousivat aikaisemmista vuosista. Poliisihallitus julkaisi ohjaavan kirjeen 31.5.2024 liiketaloudellisesti hinnoiteltavat suoritteet poliisissa. Kirjeen perusteella liiketaloudellisten tuottojen laskutukseen ja hinnoitteluun on kiinnitetty erityistä huomiota ja tuotot ovat nousseet merkittävästi. Tuottoa nosti erityisesti poliisilaitokselta tilattu luento- ja koulutustilaisuus (tuotto 8 927 euroa). Vuonna 2024 liiketaloudelliset tuotot koostuvat koulutuspalveluista, postituspalveluista, kuljetusten avustamis- ja varmistus- ja turvatehtävistä.

3.7 Yhteisrahoitteinen toiminta

Lounais-Suomen poliisilaitoksella ei ole ollut yhteisrahoitteista toimintaa vuonna 2024.

3.8 Poliisiyksikön kokonaiskustannukset

Taulukoissa 20 ja 21 on tarkempi erittely kustannusten jaosta momenteittain ja toimintoittain.

Taulukko 20. Poliisiyksikön kustannukset momenteittain 2022–2024

Kustannukset momenteittain (1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Ero 2023–2024	%-osuus 2024
Poliisin toimintamenot	91 073	96 132	97 843	1 711	98,70 %
Maasta poistaminen ja nouto- kuljetukset	200	172	147	-25	0,15 %
Työvoimavaroin palkatut	295	212	133	-79	0,13 %
Muut momentit	840	883	1 010	127	1,02 %
Yhteensä	92 408	97 400	99 132	1 734	100,00 %

Taulukko 21. Poliisiyksikön kustannukset toiminnoittain 2022–2024

Kustannukset toiminnoittain (tu- kitoiminnot vyörytetty, 1 000 euroa)	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Toteuma 2024	%-osuus 2022	%-osuus 2023	%-osuus 2024
Valvonta- ja hälytystoiminta	39 111	40 186	37 249	42,32 %	41,26 %	37,58 %
Liikenneturvallisuus	Ei saatavilla	Ei saatavilla	6 264	Ei saatavilla	Ei saatavilla	6,32 %
Rikostorjunta	39 189	42 925	45 545	42,41 %	44,07 %	45,94 %
Lupahallinto ja muu asiointi	9 760	9 208	10 060	10,56 %	9,45 %	10,15 %
Muut tehtävät	4 348	5 082	14	4,71 %	5,22 %	0,01%
Yhteensä	92 408	97 400	99 132	100 %	100 %	100 %

Taulukossa 21 on kuvattu poliisilaitoksen kustannukset toiminnoittain ja niiden kehittyminen vuosina 2022-2024. Huomioitavaa, että liikenneturvallisuuden toiminnon kustannuksia ei pysty erittelemään aikaisemmilta vuosilta. Lisäksi toimintojen muu asiointi ja muut tehtävät sisältö on muuttunut, eivätkä tiedot ole vertailukelpoisia edellisiin vuosiin.

4 Henkisten voimavarojen hallinta ja kehittäminen

Poliisilaitoksen henkisten voimavarojen hallinnalle ja kehittämiselle asetetut poliisin yhteiset ja yksikön omat keskeiset tulostavoitteet vuodelle 2024 olivat seuraavat:

- Poliisiyksikkö vastaa operatiivisen poliisitoiminnan voimavarojen lisäämisestä poliisin henkilöstösuunnitelmassa 2023-2027 kuvattuja tavoitteita ja periaatteita noudattaen.

- Poliisiyksiköt jalkauttavat vuoden 2024 aikana koko henkilöstölle poliisin uuden v. 2024 alussa voimaantulevan strategian ja se huomioidaan kaikessa toiminnan johtamisessa, ohjaamisessa, suunnittelussa ja kehittämisessä.
- Poliisiyksikön henkilöstöjohtaminen sekä esimiestyön kehittäminen perustuvat poliisin henkilöstösuunnitelmaan 2023-2027 ja noudattaa siinä määriteltyjä periaatteita ja tavoitteita.
- Poliisiyksikkö suunnittelee esimiesten työkykyjohtamisen valmennuksen toteutuksen valtakunnallisen mallin mukaisesti ja valmentavan johtamisen periaatteita hyödyntäen.
- Poliisiyksikkö huolehtii, että psykososiaalista kuormitusta vähennetään suunnitelmallisesti yhteistyössä työterveyshuollon kanssa huomioiden henkilöstöbarometrin kehittämistoimenpiteet.
- Poliisilaitos pyrkii panostamalla henkilöstön hyvinvointiin ja hyvään esimiestyöhön sekä tarjoamalla sopeutettuja tehtäviä vähentämään sairauspoissaoloja.

Lounais-Suomen poliisilaitoksen henkilöstön kokonaismäärä asettui 980,5 henkilötyövuoteen. Asetetusta kokonaistavoitteesta jäätii 1,2 henkilötyövuotta. Toteuman laskennassa huomioitu korkeakouluharjoittelijoiden htv-kertymä (5,8 htv) edesauttoi tavoitteen tuntumaan pääsemistä. Ilman korkeakouluharjoittelijoiden htv-vaikutusta poliisilaitos jäi tavoitteesta seitsemän henkilötyövuotta. Poliisilaitokselle vuodelle 2024 osoitettu rahoitus ei mahdollistanut asetetun henkilötyövuosimäärän täysimääräistä saavuttamista. Varmistaakseen annetussa rahoituskehyksessä pysymisen poliisilaitos joutui sopeuttamaan henkilöstömenoja määrärahan mukaiselle tasolle. Henkilöstövähennys kohdistettiin poliisin operatiiviseen henkilöstöön, jossa toimivat poliisilaitoksen määräaikaisten virkasuhteiden haltijat. Samalla rekrytoinnit jouduttiin ajamaan syksyn aikana minimiin.

Poliisin strategian 2024-2028 juurruttaminen aloitettiin poliisilaitoksessa heti alkuvuonna 2024 uuden strategian julkaisun jälkeen. Jalkauttaminen suoritettiin tehokkaasti kokousjärjestelmää hyväksikäyttäen. Uusi strategia tavoitti poliisilaitoksen henkilöstön ja strategiakokonaisuus on jalkautunut osaksi kaikkea käytännön toimintaa.

Toimintavuoden aikana poliisilaitoksella laadittiin oma henkilöstösuunnitelma 2024-2028, joka pohjautuu poliisin valtakunnalliseen henkilöstösuunnitelmaan 2023-2027. Poliisilaitos on jalkauttanut henkilöstösuunnitelman linjaukset jokapäiväiseen toimintaan. Esimerkiksi rekrytoinneissa on pyritty palkkaamaan siviilikoulutuksen omaavia henkilöitä tehtäviin, joissa ei tarvita poliisivaltuuksia.

Työkyvyn ja työhyvinvoinnin edistämiseksi poliisilaitos laati toimintavuoden aikana ohjeen, jonka avulla pyritään tukemaan kokeneiden henkilöiden työssäjaksamista ja työuran pituuden kasvattamista. Ohje mahdollistaa erityisesti jaksotyötä tekeville kokeneille osaajille tutustumisen uusiin ja erilaisiin työtehtäviin. Toimintamallin tavoitteena on muun muassa tukea työuran taitekohdassa olevan henkilöstön jaksamista työelämässä, edistää osaamisen jakamista yksiköiden kesken sekä myös mataloittaa kynnystä siirtyä tarvittaessa työuran myöhemmässä vaiheessa toisiin tehtäviin. Ensimmäiset kokeneet

osaajat ovat siirtyneet ensimmäiseen tutustumisvaiheeseen vuoden 2025 alussa. Toimintamallin tuloksia arvioidaan vuoden 2025 aikana.

Sairauspoissaoloissa (työpäivää per htv) oli havaittavissa kolmen prosentin kasvua vuoden takaiseen tilanteeseen nähden toteuman päätyessä 10,3 työpäivään per henkilötyövuosi. Kasvua oli nähtävissä erityisesti mielenterveyteen liittyvissä poissaoloissa, mikä näkyi myös valtakunnallisissa tutkimuksissa. Poliisilaitos on reagoinut tilanteeseen yhdessä työterveyden kanssa ja ottanut käyttöön lyhytpsykoterapiapalvelun, jolla pyritään matalalla kynnyksellä tarjoamaan tehokasta apua heti sairastumisen alkuvaiheessa. Toimintakertomuksen laadintavaiheessa palvelun tuloksia ei ole vielä arvioitu.

Henkilöstöjohtamisen ja esihenkilötyön valmiuksien edistämässä poliisilaitos jatkoi kuluneen vuoden aikana valmentavan työotteen valmennuksia sekä johtamis- että työyhteisötaitojen osalta. Valmennuksilla asetettuja lukumäärätavoitteita ei tosin saavutettu. Valmennustiimissä vuoden aikana tapahtuneet poistumat aiheuttivat sen, että erityisesti työyhteisötaitojen osalta poliisilaitos joutui tinkimään toteutuksista. Tilanteesta huolimatta lähes kaikki poliisilaitoksen esihenkilöt ovat jo kuitenkin suorittaneet johtamistaitojen valmennuksen. Poliisilaitos toteutti uusien valmentajien rekrytoinnin, ja heidän perehdytyksensä tehtäviin aloitettiin toimintavuoden aikana. Alustavien suunnitelmien mukaan poliisilaitoksen valmentajien ammattitaitoa on myös tarkoitus hyödyntää suunnitteluvaiheessa olevien työkykyjohtamisen valmennusten toteutuksissa. Lisäksi työkykyjohtamisen valmennussisällöissä tullaan hyödyntämään jo aiemmin toteutettuja valmentavan johtamisen ja valmennuksellisten työyhteisötaitojen kokemuksia ja sisältöjä.

Taulukko 22. Henkilöstömäärä ja -rakenne poliisin momentilla

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (sis. opiskelijat)	980,0	996,0	981,7	980,5
Poliisin henkilöstö yhteensä, htv (ilman opiskelijoita)	950,1	972	960,1	958,9
Naisia, %-osuus koko henkilöstöstä	30,1 %	31,4 %	31,0 %	32,0 %
Naisia, %-osuus poliisimiehistä	21,2 %	22,5 %	22,0 %	23,5 %

Taulukko 23. Työhyvinvointi

Tunnusluku	Toteuma 2022	Toteuma 2023	Tavoite 2024	Toteuma 2024
Sairauspoissaolot, työpäivää / htv	12,7	10,0	8,0	10,3
Työtyytyväisyysindeksi	3,3	Ei saatavilla	3,5	Ei saatavilla

5 Tilinpäätösanalyysi

5.1 Rahoituksen rakenne

Lounais-Suomen poliisilaitokselle myönnettiin toimintamenoihin nettorahoitusta yhteensä 76 174 991 euroa sisältäen lupien painatuspalveluiden rahoituksen 1 421 000 euroa.

Poliisiammattikorkeakoulun harjoittelupaikkojen rahoitus oli poliisilaitoksen osalta 918 000 euroa. Poliisilaitoksen käytettävissä oleva bruttorahoitus oli yhteensä 77 245 991 euroa ja muiden tuottojen tuottotavoite oli 153 000 euroa.

Taulukko 24. Rahoituksen rakenne 2024

Rahoitus	Budjetti 2024	Prosenttiosuus rahoituksesta
2610011 Toimintamenot, kehysrahoitus	76 327 991	98,81 %
2610012 Hankerahoitus	0	0,00 %
2610013 Poliisi AMK-harjoittelu	918 000	1,19 %
261001 Poliisin toimintameno yhteensä	77 245 991	100,00 %
Tulorahoitus	153 000	
Yhteensä	77 092 991	

5.2 Talousarvion toteutuminen

Vuonna 2024 Lounais-Suomen poliisilaitokselle myönnettiin nettomäärärahaa kokonaisuudessaan 77 092 991 euroa, joka sisälsi Poliisiammattikorkeakoulussa opiskelevien harjoittelijoiden määrärahan sekä lupien painatuskuluihin osoitetun rahoituksen.

Poliisin toimintamomentin rahoituksesta jäi 824 400 euroa, josta lupien painatuskujen rahoituksen ylijäämän osuus oli 81 442 euroa. Poliisiharjoittelijoiden momentin rahoituksesta jäi ylijäämää 34 745 euroa.

Ylijäämä muodostui aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmän käytön pienenemisestä, erityisesti polttoainekulut laskivat vuoteen 2023 nähden. Lisäksi henkilöstökuluissa haittakulut pysyivät toiminnan suunnittelun ja poistumien vuoksi maltillisina. Myös sairausvakuutuslakien mukaisia palautuksia ja tapaturmakorvauksia maksettiin laitokselle poikkeuksellisen paljon.

Rahoituksen käyttö on tarkemmin eritelty kohdassa 5.3 tuotto ja kululaskelma.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu poliisilaitokselle myönnetty määrärahat ja kustannukset momenteittain.

Taulukko 25. Käytössä olleet talousarviomomentit ja niiden käyttö 2024

Momentti	Momentin nimi	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	Erotus
11.04.01.	Arvonlisävero	0,00	-11 668,89	11 668,89
12.26.99.1.	Takavarikoitujen esineiden myyntitulot	0,00	-27 730,05	27 730,05
12.26.99.3.	Muut tulot	0,00	-435,00	435,00
12.39.01.	Sakkotulot ja tulot hallinnollisista maksuseuraamuksista	0,00	-4 237,09	4 237,09
12.39.10.	Muut sekalaiset tulot	0,00	-188,00	188,00

Momentti	Momentin nimi	Talousarvio 2024	Käyttö 2024	Erotus
26.01.29.	Sisäministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot	0,00	3 085 894,39	- 3 085 894,39
26.10.01.1.	Toimintamenot	76 174 991	75 350 590,86	824 400,14
26.10.01.3.	Poliisi amk harjoittelu	918 000	883 254,62	34 745,38
26.10.20.1.	Maasta poistamis- ja noutokuljetukset	0,00	146 617,61	-146 617,61
32.30.51.07.	Palkkatuetty työ, valtionhallinto	0,00	96 253,63	-96 253,63
33.01.29.	Sosiaali- ja terveystieteiden hallinnonalan arvonlisäveromenot	0,00	108 239,06	-108 239,06
33.02.20.02.	Poliisien tilaamat kuljetukset	0,00	958 089,29	-958 089,29
33.02.20.03.	Poliisin määräämien oikeuslääketieteellisten tutkimusten menot	0,00	84 113,35	-84 113,35
33.20.50.01	Palkkatuetty työ, valtionhallinto	0,00	19 272,73	-19 272,73
33.20.52.01	Palkkatuetty työ, valtionhallinto	0,00	17 276,85	-17 276,85

5.3 Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 26. Tuotto- ja kululaskelma: vertailu budjettiin

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Budjetti 2024	Toteuma 2024	Budjettiero	Toteuma- prosentti
Maksullisen toiminnan tuotot	-102 500	-51 715,21	-50 784,79	50,45
Vuokrat ja käyttökorvaukset	-500	-290,32	-209,68	58,06
Muut toiminnan tuotot	-50 000	-58 389,91	8 389,91	116,78
TOIMINNAN TUOTOT	-153 000	-110 395,44	-42 604,56	72,15
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 542 748,05	2 110 970,17	432 117,02	83,01
Henkilöstökulut	61 888 426	61 557 561,39	330 864,61	99,47
Vuokrat	6 353 996	6 361 263,09	-7 267,09	100,11
Palvelujen ostot	4 147 201	4 178 491,27	-31 290,327	100,75
Muut kulut	826 000	781 274,28	44 725,72	94,59
TOIMINNAN KULUT	75 758 371,05	74 989 221,06	769 149,99	98,98
Rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00
Rahoituskulut	0,00	492,29	-492,29	0,00
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	0,00	492,29	-492,92	0,00
Satunnaiset tuotot	0,00	-48 232,97	48 232,97	0,00
Satunnaiset kulut	31 000	27 582,37	3 417,63	88,98
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	31 000	-20 650,60	51 650,60	-66,61
TUOTTO- JA KULULASKELMA	75 636 371,05	74 858 667,31	777 703,74	98,97

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Budjetti 2024	Toteuma 2024	Budjettiero	Toteuma-prosentti
Käyttöomais. ja muut pitkäaik sijoituk.	35 619,95	35 619,95	0,00	100,00
Lyhytaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00
Tuotto- ja kululaskelma	75 671 991	74 894 626,40	777 364,60	98,97

Vuonna 2024 tuottotavoitetta vähennettiin Digi- ja väestötietoviraston tilityksen yhteydessä poliisille tilitettävän palvelumaksun poistumisen vuoksi 261 000 eurosta 153 000 euroon. Palvelumaksun osuus oli todellisuudessa vielä suurempi, joten varsinaisissa tuotoissa ei päästy tavoitteeseen. Poliisilaitos saavutti kuitenkin asetetun tuottotavoitteen, koska satunnaisiin tuottoihin kirjautuvat ajoneuvovaurioiden korvaukset lasketaan mukaan kokonaistuottoihin.

Toiminnan kuluissa budjetti alittui 769 150 eurolla. Aineet, tarvikkeet ja tavarat -tiliryhmässä toteuman ja budjetin ero oli 432 117 euroa. Rahoitusta jäi erityisesti polttoainekuluissa. Budjettia laadittaessa varauduttiin korkeampiin polttoainekuluihin senhetkisten polttoainehintojen mukaisesti.

Henkilöstökuluissa budjetista jäi ylijäämää työaika- ja ylityökorvauksissa. Lisäksi sairausvakuutuslain mukaiset palautukset sekä tapaturmakorvaukset olivat suunniteltua suuremmat.

Palvelujen ostoissa budjetoitu rahoitus ylittyi 31 290 eurolla. Postikulut olivat suunniteltua suuremmat, koska hinnoittelupalvelu poistui käytöstä ja poliisilaitos siirtyi käyttämään valmiiksi maksettuja kuoria. Kuljetusvälineiden korjauskulut ja työterveyspalveluiden kustannukset olivat suunniteltua korkeammat.

Poliisilaitos kiinnitti erityistä huomiota matkustuskulujen hillitsemiseen, ja muissa kuluissa budjetti alittuikin 44 726 eurolla päivärahojen ja matkustuspalveluiden kustannusten vähenemisen johdosta.

Taulukko 27. Tuotto- ja kululaskelma: vertailu edelliseen vuoteen

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Muutos euroina	Muutos prosentteina
Maksullisen toiminnan tuotot	- 169 359,69	- 51 715,21	117 644,48	-69,46 %
Vuokrat ja käyttökorvaukset	- 290,32	-290,32	0,00	0,00 %
Muut toiminnan tuotot	-57 240,61	-58 389,91	-1 149,30	2,01 %
TOIMINNAN TUOTOT	- 226 890,62	-110 395,44	116 495,18	-51,34 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	2 073 800,28	2 110 970,17	37 169,89	1,79 %
Henkilöstökulut	61 557 168,69	61 557 561,39	392,70	0,00 %
Vuokrat	6 136 675,94	6 361 263, 09	224 587,15	3,66 %
Palvelujen ostot	4 123 189,40	4 178 491, 27	55 301,87	1,34 %
Muut kulut	922 666,79	781 274,28	-141 392,51	-15,32 %

Tuotto- ja kululaskelma 26.10.01	Toteuma 2023	Toteuma 2024	Muutos euroina	Muutos pro- sentteina
TOIMINNAN KULUT	74 813 501,10	74 989 560,20	176 059,10	0,24 %
Rahoitustuotot	0,00	0,00	0,00	0,00 %
Rahoituskulut	135,23	492,29	357,06	264,04 %
RAHOITUSTUOTOT JA KULUT	135,23	492,29	357,06	264,04 %
Satunnaiset tuotot	-40 482,02	-48 232,97	-7 750,95	19,15 %
Satunnaiset kulut	29 695,01	27 582,37	- 2 112,64	-7,11 %
SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT	-10 787,01	-20 650,60	- 9 863,59	91,44 %
TUOTTO- JA KULULASKELMA	74 575 958,70	74 859 006,45	283 047,75	0,38 %
Käyttöomais. ja muut pitkäaik sijoituk.	41 559,20	35 619,95	- 5 939,25	-14,29 %
Lyhytaikaiset saamiset	0,00	0,00	0,00	0,00 %
Tuotto- ja kululaskelma ja tase	74 617 517,90	74 894 626,40	277 108,50	0,37 %

Vuonna 2024 Lounais-Suomen poliisilaitoksen toiminnan tuotot (pois lukien konsernitasolla näkyvät lupatuotot) olivat 110 395 euroa (226 891 euroa vuonna 2023).

Tuotot vähenivät edelliseen vuoteen verrattuna kokonaisuudessaan 116 495 eurolla. Tämä johtui Digi- ja väestötietoviraston tilityksen yhteydessä poliisille tilitettävän palvelumaksuosuuden poistumisesta 1.1.2024 lukien.

Toiminnan kulut olivat vuonna 2024 yhteensä 74 989 560 euroa (74 813 501 euroa vuonna 2023). Kasvua edelliseen vuoteen oli 176 059 euroa (0,24 prosenttia).

Aineet, tarvikkeet ja tavarat -ryhmässä menot nousivat 1,79 prosentilla. Tarvittavia hankintoja tehtiin suunnitelmallisesti ja harkiten, polttoainekulujen väheneminen edellisestä vuodesta 93 000 eurolla vaikutti myös kokonaiskustannusten maltilliseen nousuun.

Henkilöstökulut pysyivät vuoden 2023 tasolla. Syynä kulutasoon on henkilötövuosien selkeä väheneminen vuoteen 2023 verrattuna. Laskua tapahtui 13,5 henkilötövuotta. Tästä poliisiharjoittelijoiden osuus oli 1,8 henkilötövuotta.

Vuokratulot nousivat edelliseen vuoteen verrattuna 3,66 prosentilla. Suurin selittävä tekijä on toimitilojen vuokrien vuotuinen indeksikorotus.

Palveluiden ostot -ryhmässä kustannukset nousivat 1,34 prosentilla. Kustannukset nousivat erityisesti posti-, ICT- ja työterveyspalveluissa. Vuonna 2023 saatu rahoitus toimitilojen erityshankintoihin vääristää kustannusten nousua, sillä toimitiloihin käytettiin viime vuonna 394 482 euroa, joten todellinen menojen nousu vuoden aikana on suurempi eli 10,9 prosenttia.

Muut kulut -ryhmässä kustannukset laskivat viime edellisestä vuodesta 15,32 prosenttia. Matkustuksen kustannuksiin kiinnitettiin erityistä huomiota vuonna 2024 ja menoja saatiin hillittyä erityisesti päiväraha- ja matkustuspalveluiden kustannuksissa.

Tuotto- ja kululaskelman kokonaistulos vuonna 2024 oli 277 109 euroa (0,37 prosenttia) suurempi kuin vuonna 2023.

5.4 Tase

Raportoidaan koko konsernin toimintakertomuksessa.

5.5 Hankkeet

Lounais-Suomen poliisilaitoksella ei ole toteutettu vuoden 2024 aikana erilliskustannuksia aiheuttaneita hankkeita.

6 Sisäisen valvonnan arviointi- ja vahvistuslausuma

Lounais-Suomen poliisilaitoksen sisäisen valvonnan ja siihen liittyvien riskien arviointi perustuu Poliisihallituksen suorittamaan sisäiseen tarkastukseen sekä poliisiyksikön suorittamaan sisäiseen valvontaan ja laillisuusvalvontaan. Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen painopistealueena on ollut vuonna 2024 kiinniotettujen terveydenhuollon järjestäminen, salaisten pakkokeinojen talouden prosessit sekä resurssien seurannan toimintamallit rikostorjunnassa. Poliisiyksikön oman sisäisen valvonnan kohteet ovat olleet sektori- ja yksikkökohtaisia ja niitä on ollut yhteensä 12 kappaletta. Sekä Poliisihallituksen sisäisessä tarkastuksessa että poliisiyksikön sisäisessä valvonnassa on saatu havaintoja prosessin häiriöstä sekä puutteista, jotka on otettu kehittämistoimenpiteiden kohteeksi. Lainvastaista menettelyä, joka olisi tullut saattaa esitutkintaan, ei ole havaittu.

Lounais-Suomen poliisilaitos toteaa lausumanaan, että sisäinen valvonta poliisiyksikössä on kattavaa ja proaktiivista. Yksikön sisäisen valvonnan valvontakertomus valmistuu helmikuussa 2025. Valvonnalla havaitut puutteet saatetaan kehittämistoimenpiteiden kohteeksi. Valvontaa on täydentänyt Poliisihallituksen sisäisen tarkastuksen prosessit sekä yksikön ja Poliisihallituksen suorittama laillisuusvalvonta.

7 Kokonaisarvioinnin tulokset

Lounais-Suomen poliisilaitoksessa vuoden 2024 aikana toteutetut organisaation kehittämiseen liittyvät merkittävimmät arvioinnit, kuten yleispoliisiasemahankkeen loppuraportti, monialatutkinnan organisaatiouudistus sekä tiedustelu- ja suunnittelutoiminnon järjestäminen ovat tuotu esille kolmannen pääluvun alaluvuissa.

8 Yhteenveto havaituista väärinkäytöksistä

Lounais-Suomen poliisilaitoksella ei ole tullut ilmi Valtionkonttorin toimintakertomusohjeessa tarkoitettuja viraston varoihin tai sen hallinnoimaan omaisuuteen liittyviä rikoksia tai väärinkäytöksiä vuonna 2024.

9 Allekirjoitus

Risto Lammi, poliisipäällikkö